Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 241 (8. 183) ◆ 1992 йил 8 декабрь, сешанба ◆ Нархи 3 сўм

БУГУН ТОШКЕНТДА ЎН ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ЎН БИРИНЧИ СЕССИЯСИ ЎЗ ИШИНИ БОШЛАДИ

Учрашув пайти.

ЮРТ ОҒАЛАРИ БИЛАН КЕНГАШИБ

7 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят, туман ва шаҳар ҳокимлари билан учрашди. Бундай учрашувнинг республика Олий Кенгаши сессияси арафасида ўтказилиши айни муддао бўлди. Зеро, доно халқимиз «маслаҳатли тўй тарқамас» деб бежиз айтмайди.

Республикамизда бошқарувнинг ҳокимлик тизими жорий этилганидан буён тўққиз ойдан сал кўпроқ вақт ўтди. Эндиликда жойларда вазиятга бир раҳбар жавоб берадиган бўлди. Халқ билан кенгашиб, тадбиркорлик билан иш юритилаётган жойларда ҳокимлик тизими айниқса яхши самара бера бошлади. Умуман олганда, республикамизда иқтисодий ва сиёсий вазият барқарор бўлиб турганлигида ҳокимликларнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Республика Президенти Ислом Каримов учрашувда ана шуларни таъкидлар экан, ҳокимларни халқ хизматини адо этишда бундан буён ҳам собитқадамроқ бўлишга даъват қилди.

Президент ички иқтисодий аҳвол ҳақида сўзлар экан, бозор иқтисодиётига ўтиш мамлакатимизда босқичма-босқич олиб борилажагини яна бир карра эслатиб ўтди. Биз бундан буён ҳам талабалар, ногиронлар, нафақахўрларни ижтимоий ҳимоялаш йўлидан бораверамиз, деди у. Халқимизнинг асосий қисми қишлоқда яшайди. Биз қишлоқ хўжалигига янада кўпроқ эътибор берамиз. Бу соҳада меҳнат қилаётганлар даромади улар етиштирган маҳсулотнинг харид нархларини ошириш ҳисобига кўпаяди.

Ўзбекистон Президенти пул қадрсизланаётган ҳозирги пайтда республикамизнинг молиявий сиёсати, Тожикистондаги вазият ҳақида мулоҳазалар билдирди, янги ерларни ўзлаштириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, пахта харид нархлари ва бошқа масалалар юзасидан ҳокимларнинг саволларига батафсил жавоб қайтарди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯ КОМИССИЯСИНИНГ МАЖЛИСИ

Шу йил 7 декабрда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Конституция комиссиясининг Раиси И. А. Каримов раислигида Ўзбекистон Республикаси Конституция комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси лойиҳасининг дастлабки муҳокамаси натижалари якунланди.

Таъкидлаб ўтилдики, Конституция лойиҳаси икки ярим ой мобайнида матбуотда, бошқа оммавий ахборот воситаларида, шунингдек Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, шаҳарлар, туманлар фаолларининг йиғилишларида, минг-минглаб меҳнат жамоаларида чуқур ва атрофлича муҳокама қилинди.

Лойиҳа ҳамма ерда маъқулланди ва қўллаб-қувватланди. Сўзга чиққанлар мамлакатнинг чинакам истиқлолини, унинг ижтимоий ва давлат қурилишидаги реал демократизмни, унинг ижтимоий-сиёсий йўлини белгилашда умуминсоний қадриятларнинг шак-шубҳасиз устиворлигини тасдиқловчи янги Конституция — мустақил Ўзбекистоннинг дастлабки Конституцияси лойиҳасининг ниҳоятда улкан, чинакам тарихий аҳамиятини якдиллик билан таъкидладилар. Лойиҳада қонун чиқарувчи ва ижро этувчи ҳокимиятлар самарали ишлашининг, республикадаги қатъий ҳуқуқий тартиб-интизомнинг ишончли кафолати ўз аксини топган.

Муҳокама давомида Конституция лойиҳасини тайёрлашдаги юксак савия таъкидлаб ўтилди. Уни дарҳол, кечиктирмай тасдиқлаш зарурлиги тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашига бир қанча мурожаатлар қабул қилинди.

Айни вақтда умумхалқ муҳокамаси давомида лойиҳани яхшилашга доир кўплаб таклиф ва мулоҳазалар билдирилди. Конституция комиссиясининг ўзигина 6 мингдан ортиқ таклиф ва мулоҳаза олди.

Тушган таклиф ва мулоҳазаларнинг ҳаммаси пухта ўрганилди ҳамда улардан лойиҳа устидаги ишларни давом эттириш чоғида фойдаланилди. Натижада 60 дан ортиқ моддага аниқлик ва тузатишлар киритилди. Лойиҳанинг дастлабки таҳриридан тўртта модда чиқариб ташланди, бир неча янги модда шакл топиб лойиҳа матнига қўшимча равишда киритилди. Тушган таклиф ва мулоҳазаларни инобатга олган ҳолда Конституция лойиҳаси матбуотда иккинчи бор эълон қилинди.

Конституция комиссияси Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг эълон қилинган лойиҳаси муҳокамасида иштирок этган ҳамда ўз тавсия ва таклифларини юборган барча фуқароларга, жамоат ташкилотларига, меҳнат жамоаларига чин юракдан миннатдорчилик билдиради.

Конституция комиссияси умумхалқ муҳокамаси чоғида билдирилган таклиф ва мулоҳазаларни ҳисобга олган ҳолда Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг лойиҳасини маъқуллаш ҳамда уни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 8 декабрь куни иш бошлайдиган навбатдаги сессияси муҳокамасига киритиш тўғрисида қарор қабул қилди.

ХАЛҚ НОИБЛАРИ ВАКИЛЛАРИ КЕНГАШИ

7 декабрь куни Тошкентда Ўзбекистон халқ ноиблари вакилларининг кенгаши бўлди. Уни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Ш. Йўлдошев очди.

Йиғилишда ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ўн биринчи сессиясининг кун тартиби билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов халқ ноиблари ҳузурида нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Муталов қатнашди.

(ЎзА)

Қишлоқ—шаҳарга

ҚИШДА—ЁЗ НЕЪМАТЛАРИ

ЎЛКАМИЗГА қиш ҳам кириб келди. Деҳқонлар ғалвирни сувдан кўтардилар. Куннинг илиқ келиши дала меҳнаткашларининг кечки экинларни ҳам нес-нобуд қилмай йиғиштириб олишига имкон яратди.

Зангиота районидаги «Мустақил» давлат хўжалиги меҳнаткашлари шу кунларда ҳам ёз неъматларини аҳоли дастурхонига тортиқ этяптилар. Улар ҳар куни 10 тоннадан орттириб карам, сабзи ва резавор экинларни етказиб бермоқдалар. Бугунгача уларнинг тайёрлаган уч ярим минг тоннага яқин сабзавот ҳосили шаҳарлик биродарларимиз дастурхонини тўкин қилди.

— Бизда, айниқса, сабзи ҳосили мўл бўлди, — дейди хўжалик раҳбари Тожи Мелибоева. — Тайёрлаган ҳосилимизнинг бир қисмини қиш ойларида ҳам шаҳарликларга етказиб берамиз.

Хўжаликда бу йил сабзи қатори карам ҳосили ҳам кўп бўлди. Ҳар гектар ердан 25 тоннага етказиб ҳосил кўтарилди. Шу кунларда М. Ҳакимов бошлиқ 6 гектарлик ойнаванд иссиқхона ишчилари етилган помидор, бодринг ва резавор экинлари ҳосилини узиш ишларини ҳам бошлаб юбордилар.

Исматулла РУСТАМОВ.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг кеча бўлиб ўтган пленумида партия Марказий Кенгаши ҳамда Республика Олий Кенгашидаги депутатлар партия гуруҳининг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси лойиҳаси юзасидан сиёсий нуқтаи назари ҳамда партия Марказий Кенгаши Сиёсий ижроия комитетининг партия таъсис қурултойидан кейинги бир йиллик фаолияти ҳақидаги ҳисоботи муҳокама этилди.

● Тошкентда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги матлубот уюшмалари раҳбарларининг навбатдаги учрашуви бошланди.

● Наманган вилоятида пенсионерларга нафақаларни уйларига олиб бориб бериш учун ҳар бир ижтимоий таъминот бўлими ҳузурида кичик корхоналар ташкил этилди. Кичик корхоналар ходимлари бу хизматлари учун алоқачилардан кам ҳақ оляптилар.

ҲАМДУСТЛИКДА

● Чимкентда Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон ва Ўзбекистон алоқа вазирларининг кенгаши бўлиб ўтди. Унда шаҳарлараро ва халқаро алоқа соҳасида ўзаро ҳамкорлик қилиш масалалари муҳокама этилди.

● Минскда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги вакилларининг давлатлараро банк ташкил этишга бағишланган кенгаши давом этмоқда.

● Қозоғистон Олий Кенгашининг сессияси ўз ишини бошлади. Унда Республика янги Конституциясининг лойиҳаси ҳамда иқтисодий ислоҳотнинг бориши муҳокама этилади.

● Кеча Россия Бош прокурорига айблов ҳукмини тасдиқлаш учун ҳокимиятни қўлга олиш мақсадида фитна уюштириш тўғрисидаги жиноий иш тақдим этилди. Бош прокурор бу айблов ҳукмини тасдиқласа, 1991 йил август ойида ҳокимиятни қўлга олиш мақсадида уюштирилган фитна тўғрисидаги иш юзасидан тергов ҳужжатлари Олий судга берилади.

● Бокуда туркийзабон давлатлар маданият вазирларининг иккинчи кенгаши ўз ишини якунлади. Унда иштирок этган Кипр, Озарбайжон, Туркия, Туркманистон, Ўзбекистон, Қирғизистон ва Қозоғистон вакиллари 1993 йилни таваллудига тўққиз юз йил тўлиши муносабати билан Хўжа Аҳмад Яссавий йили, деб эълон қилишга келишиб олдилар. Кенгашда Татаристон Республикаси вакиллари кузатувчи сифатида иштирок этдилар.

● Олтмиш йилдан кўпроқ вақтдан бери бетўхтов ишлаб турган машҳур «Ростсельмаш» 30 минг нафар ишчи ва хизматчисини мажбурий равишда таътилга жўнатди. Корхонага шериклари қарзларини тўлай олмаётганликлари сабабли бу ерда ишлаб чиқариш тўхтаб қолди.

● Қирғизистоннинг Норин шаҳри кўчаларида яна йўловчилар ташийдиган извошлар пайдо бўлди. Ундаги кира ҳақи автобусдагидан икки баравар арзонлиги сабабли от қўшилган извошда сайр қилувчилар кам бўлмаяпти.

ХОРИЖДА

● Афғонистон Президенти Бурхониддин Раббоний Тожикистон Республикасининг янги раҳбари Имомали Раҳмоновга Тожикистон ҳукуматини қўллаб-қувватлаши тўғрисида шахсий мактуб йўллади. Мактубда Бурхониддин Раббоний Тожикистон—Афғонистон чегарасидаги вазиятни барқарорлаштириш учун қўлидан келган ҳамма ишни қилиши баён этилган.

● Грузия раҳбари Эдуард Шеварднадзе Абхазиядаги можарони сиёсий воситалар билан ҳал этишнинг барча имкониятлари тугаганлиги ҳақида баёнот берди. Шу сабабли унинг фикрича, энди энг сўнгги қатъий чораларни қўллаш зарур.

● Чехия ва Моравия Коммунистик партиясининг раиси, мамлакат федерал йиғилишининг депутати Иржи Свободага ўз уйида суиқасд қилинди. Бир неча жойидан пичоқ еган Иржи Свобода операциядан сўнг ўзини дуруст ҳис этяпти.

● Дастлабки маълумотларга кўра Милан Кучан яна Словения Республикасининг Президенти этиб сайланган.

● Европа ҳамжамияти комиссияси маълумотларига кўра «Умумий бозор» мамлакатларида гиёҳвандчилик хавфли даражага етган. Бу давлатларда 550 минг киши илк бор гиёҳвандларни 15 ёшида, 1 миллион 400 минг киши 15—16 ёшида, 1 миллион 300 минг киши 17—18 ёшида «тотиб кўрган». Бу соҳада, айниқса, Дания, Испания, Франция ва Голландияда аҳвол ночор.

ТАНЛОВ ҒОЛИБЛАРИ

МАКТАБ таълимида ўқувчиларнинг компьютер саводхонлик маданияти ҳам муҳим ўрин тутади. Шу сабабли бу таълимий жараённи янада яхшилашга қаратилган қатор яхши ўқув дастурлари тайёрланмоқда.

Республикамиз миқёсида ўтказилган кўрик-танловга бу каби энг яхши услубий ишланмалар тақдим этилди.

Яқинда бу кўрикка якун чиқарилиб, ўқув дастурларидан 9 таси ижобий баҳо олди. Жумладан, 3 та дастур энг мукаммал деб топилиб, биринчи ўринга сазовор бўлди.

Ғолиблар пул мукофоти билан бирга «Ихтирочи-ўқитувчи» деган фахрли ном эгаси ҳам бўлдилар.

Саодат ОДИЛОВА.

СОВҒАГА—БЕШ ЮЗТА «ОҚШОМ»

МАДАНИЯТ ва умуминсоний қадриятлар халқ академияси «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарига хайрия обунаси учун 127,5 минг сўм ажратган эди. Бу пулга Тошкент «Оқшом» газеталарига 1993 йилнинг биринчи ярми учун беш юз нафар кишига обуна расмийлаштирилди. Янги йилдан бошлаб уруш ва меҳнат фахрийлари, ногиронлар, кам таъминланган оилалардан беш юз киши «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарини совға сифатида ола бошлайди.

Сўз—Ўзбекистон Республикаси халқ депутатларига

ХАЛҚИМИЗ КЎЗ ТИКИБ ТУРИБДИ

⊙ Бугун Тошкентда ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн биринчи сессияси ўз ишини бошлади. Унда мустақил Республикамиз ҳаётига доир ғоят муҳим масалалар кўриб чиқилади. Шу муносабат билан биз Ўзбекистон Республикасининг бир неча халқ депутатларига «Ушбу сессиядан нималарни кутяпсиз?» деган савол билан мурожаат қилдик.

⊙ Файзулла РАҲМАТУЛЛАЕВ,
Тошкент чинни заводининг директори:

— Ўз-ўзидан маълумки, кун тартибига қўйилган масалалар ичида энг муҳими «Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг лойиҳаси тўғрисида»ги масаладир. Мен биринчи навбатда ундаги Президентимиз республикамиз ҳукумати бошлиғи бўлиши тўғрисидаги бандни қўллаб-қувватлайман. Бу ҳозирги пайтда жуда-жуда зарур.

«Корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотлардан олинадиган солиқлар тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси хусусида ҳам баҳслар бўлиши шубҳасиз. Бозор иқтисодиётига ўтиш даврида ҳар бир фуқаро ёки ташкилот қийинчиликларга учраяпти. Лекин ишни тўғри ташкил этиш, тадбиркорлик бундай қийинчиликдан чиқишнинг гаровидир. Буни бизнинг заводимиз мисолида кўриш мумкин. Ўтиш даври қийинчиликларига қарамай ҳамма соҳаларимиз бўйича ўтган йилга нисбатан 13—14 фоиз ўсиш бор. Солиқ масаласида шулар эътиборга олинади, деб ўйлайман. Депутатлар солиқ ҳақидаги Қонун лойиҳасига жиддий фикр билдирадилар, албатта.

⊙ Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ,
«Конструктор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори:

— Мустақил Ўзбекистонимизнинг Асосий Қонуни — Конституция лойиҳасининг ҳар бир сўзи, жумласи юртимиз авлодлари учун бутун ҳаётларининг дастуриламали бўлишига ишончим комил.

Бу тарихий ҳужжат ҳақида фикр-мулоҳазалар кўп бўлди. Шахсан менинг фикримча ҳозирги алғов-далғов даврда Республика Президентининг айни пайтда ҳукумат бошлиғи вазифасини ҳам бажариши тўғрисидаги қоида жуда одилонадир.

Асосий Қонунимизнинг лўнда, лекин пурмаъно моддалари, биринчи ўринга инсон, унинг ҳурлиги, эркинлиги қўйилганлиги беихтиёр қўлга қалам тутқазади, насрни назмга солишга ундайди. Қуйидаги сатрлар шу ҳаяжон, эҳтирослардан пайдо бўлди:

Не бахтким, бизнинг авлодлар шу он
Энг катта масъулият ва ишонч билан,
Тангрининг хоҳишу иродаси-ла,
Асосий Қонунни кўриб чиқмоқда.
Бу нима дегани ўзи аслида?
— Келгуси ҳаётни белгилаб бермоқ!
Шу Қонун асоси мустаҳкам бўлса,
Давлат ҳам, халқим ҳам бўлур мустаҳкам.

⊙ Салим ПУЛАТОВ,
Тошкент автомобиль ва йўллар институтининг ректори:

— Кун тартибидаги масалаларга назар ташлар эканмиз, биринчи галда «Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг лойиҳаси тўғрисида»ги масала диққатимизни тортади. Конституция лойиҳаси илгаригиларидан тубдан фарқли, ихчам. Халқимиз бундай қонунни кўп кутган эди. Мен эса айнан шу Конституциямиз муҳокамасида қатнашиш бахтига муяссар бўлганлигимдан хурсандман.

Қувонарлиси, Конституцияни ишлаб чиқувчи комиссиядаги ҳуқуқшунослар, олимлар таклифидан ташқари, кенг жамоатчилик фикри ҳам ундан жой олган. Менимча Конституция шошма-шошарлик билан дунёга келмади. Энди уни ҳаётга тадбиқ қилсак айни муддаодаги иш бўлган бўларди. Мустақиллигимизни мустаҳкамлаш сари қадамимиз янада олға босилган бўлади.

Конституциямизда ёшларнинг билим олишига катта йўл очиб берилганлигини келажагимиз равнақи, деб биламан.

Республикамизнинг осойишталиги, тинчликнинг барқарорлиги ҳурматли Президентимиз Ислом Каримовнинг ниҳоятда мардлиги ва билимдонлиги билан боғлиқ. Ўз тегмасин, бундан кейин ҳам юртимиз тинчлиги сақланиб қолса яқин келажакда ривожланиш босқичига чиқиб олишимиз мумкин. Сессиядан шундай бўлишини истаб қоламан.

⊙ Шавкат МИРЗИЕЕВ,
Мирзо Улуғбек районн ҳокими:

— Янги Конституция лойиҳаси ҳар бир фуқаронинг эътиборида бўлса ажабмас. Шу сабабдан ҳам лойиҳа жамоатчилик фикрини билиш, халқ орасида кенг муҳокама қилиш учун матбуотда икки бор босилиб чиқди. Районимиз меҳнаткашлари ҳам ташкилот ва муассасаларда, маҳаллаларда асосий қонунимиз лойиҳасини муҳокама қилиб, ўз таклифларини етказишди.

Сессияда депутатлар жипслашиб, унумли ишлайдилар, деб умид қиламан. Чунки мустақиллигимиз энди оёққа тураётган бир пайтда Президентимиз билан биргаликда халқимиз фаровонлиги, келажаги учун тинчликни янада мустаҳкамлаш шу куннинг талабидир. Шунинг учун ҳам депутатларнинг аҳиллик билан ишлаши бунга эришишга имкон яратади.

⊙ Мукаррам ОЧИЛОВА,
«Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси 1-филиалининг бригадир назоратчиси:

— Сессияда Конституциянинг муҳокамадан кейин қабул қилиниши ҳаммамиз кутган воқеа ва бизнинг катта ютуғимиздир.

Мен соғлиқни сақлаш, оналар ва болаларни ҳимоя қилиш комитети аъзосиман. «Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенцияни ратификация қилиш ҳақида»ги масалага ноиблар эътибор билан қарайди, деб ўйлайман.

Ўзбекистон Республикасининг қайси халқ депутати билан суҳбатлашмайлик, Ўзбекистон Республикаси Конституциясини ҳаётга тезроқ тадбиқ қилиш ҳақида фикрларини билдиришди. Бундан кўриниб турибдики, депутатларимиз тузатилган ва таҳрир қилинган Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг қабул қилиниши ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ўн биринчи сессиясининг бош масаласи эканлигини ҳис қилиб турибдилар. Халқимиз кўз тикиб турган сессия ишида депутатларимиз фаоллик кўрсатишига ишончимиз комил.

Суҳбатдош Эркин ЭСИРГАПОВ.

«02» хабар беради

Жиноятни жиловлаш йўлида

Шаҳарда «Комплекс» оператив тадбирларини ўтказиш чоғида Тошкент шаҳрида 1992 йилнинг 3 ва 4 декабрь кунларида 100 жиноий ҳоллар юз берганлиги рўйхатдан ўтказилди, уларнинг 75 таси «иссиғида» очиб ташланди.

10.491 кишининг паспорт режими текширилди. Бундан бир неча кун муқаддам шаҳардаги 10 та меҳмонхонада паспорт режими текширилган эди. Унда ҳаммаси бўлиб, 79 та қонун бузилишлари очиб ташланган эди, жумладан 8 кишининг пропискасиз, 12 кишининг паспортсиз, 15 кишининг ҳақиқий бўлмаган паспортлар билан меҳмонхонага қабул қилингани маълум бўлган эди, 17 хорижий фуқаронинг паспорт қоидасини бузганлик ҳолатлари ҳам аниқланган эди. Жумладан Тошкентга ноқонуний рухсатнома билан келиб «Чорсу» меҳмонхонасида яшаётган ХХР фуқароси маълум бўлди. Қарағандалик икки фуқаро эса паспортсиз яшаган. Уч фуқаро эса ҳақиқий бўлмаган паспорт билан меҳмонхонага киритилган. Ана шу барча қоидабузарликлар учун меҳмонхона қавати бўйича навбатчи ва катта администратор устидан маъмурий протоколлар тузилди.

⊙ Талончилик қилганлиги учун беш киши қўлга туширилди.

⊙ 3 декабрь куни кечки пайт уч номаълум кимса Привокзалная кўчасидаги уйларнинг йўлагида жисмоний куч ишлатиш таҳдиди билан кекса аёлдан сариқ металлдан тайёрланган узукни ва пули бор ҳамённи тортиб олганлар. Милиция ходимларидан Саитов, Мусурмонқулов, Абдуллаев кўрган чора-тадбирлар туфайли шу ўғирликни қилган уч ўсмир қўлга олинди. Уларнинг ҳеч бири ўқимайди ҳам, ишламайди ҳам.

⊙ 3 декабрь кечаси Тракторсозлар даҳасида уч номаълум кимса аввал қўнғироқ қилиб, кейин «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси хизматчиси хонадонига бостириб кириб, унга пичоқ ўқталиб унинг 4 минг сўм пулини, эркакларнинг иккита курткасини, «Электрон» магнитофонини тортиб олганлар. Мирзо Улуғбек район ички ишлар бошқармаси оператив гуруҳи кўрган чора-тадбирлар туфайли ишлаш жойининг тайини бўлмаган икки фуқаронинг шахси аниқланди ва ушланди. Бу ишга шерик бўлган унинг бошқа иштирокчисини ушлаш юзасидан чоралар кўрилди.

⊙ Фуқароларнинг шахсий буюмларини ўғирлаш ҳолларининг 22 таси очиб ташланди.

⊙ 3 декабрь кундуз куни номаълум кимса Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг Дизелная кўчасида яшовчи ишчиси уйи эшиги қулфини бузиб кириб саккиз турдаги уст-бош кийимларини, электр устарани, тўплаб қўйилган тангаларни ўғирлаган. Ҳамза район ички ишлар бўлими милиция ходимлари томонидан ана шу ўғирликни содир этган кимса қочишга уринаётган пайтда қўлга туширилди. У ўрта ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиси бўлиб чиқди.

⊙ Гиёҳванд моддаларни сақлаганлиги ва уни тарқатганлиги учун 12 киши ушланди.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармасининг матбуот гуруҳи.

Спорт янгиликлари

⊙ Тошкентда болалар ва ўсмирлар ўртасида шахмат бўйича республика биринчилиги бўлиб ўтди. Болалар гуруҳида (14 ёшгача) 13 имкониятдан 10,5 очко тўплаган И. Ҳамроқулов ғолиб чиқди. Сурхондарёлик Б. Саидов иккинчи, тошкентлик А. Медведев учинчи ўрин билан кифояланди. Ўсмирлар ўртасида совринли ўринлар қуйидагича тақсимланди: 1. Г. Брайловский (Тошкент) — 10 очко; 2. Д. Раҳимов (Наманган) — 9,5; 3. М. Жумаев (Самарқанд) — 8,5 очко.

⊙ «Пахтакор» футболчиларидан ташкил топган Ўзбекистон терма жамоаси Куала — Лумпур шаҳрида Малайзия миллий терма жамоаси билан ўртоқлик учрашуви ўтказди. Ўйиннинг 20-дақиқасида ярим ҳимоячи Олег Синелобов ҳисобни очди. Аммо мезбонлар ҳужумчиси Абидин Хассаннинг 51-дақиқада киритган тўпи учрашувнинг дуранг билан якунланишига олиб келди.

⊙ Жаҳон баскетбол жамиятига аъзо давлатлар сони яна биттага кўпайди. Куни-кеча Ўзбекистон Республикаси баскетбол Федерацияси 192-аъзо сифатида қабул қилинди.

⊙ Шахмат бўйича Европа чемпионати ниҳоясига етди. Эркаклар ўртасида биринчи ўрин Гарри Каспаров бошчилигидаги Россия терма жамоасига насиб этди. Грузия терма жамоасининг совриндорлар сафидан ўрин олиши ҳам мутахассислар, ҳам мухлислар учун кутилмаган воқеа бўлди.

Аёллар ўртасида эса Венгрия ва Грузия давлатлари вакилларини ортда қолдирган украиналиклар Европа чемпиони бўлдилар.

ИЖАРАДАГИ «Тошкент тўқимачилик комбинати» ип-газлама ишлаб чиқарин бирлашмаси таркибидаги ип фабрикаси директори Мурод ака Салимовнинг қабулхонасига кириб, очиғи, ҳайратда қолдик. Ҳамма нарса оддий, ортиқча ҳашамлар йўқ. Кичкинагина хонада иккимиз бугунги кун ҳақида, ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилишнинг ўзига яраша қийинчилик томонлари тўғрисида баҳс юритдик. Турмушнинг, қолаверса ҳозирги даврнинг мураккаб [illegible] ҳақида [illegible].

— Мурод ака, корхонада бугунги кунда қанча киши меҳнат қилади? Малакали ишчилар масаласи [illegible]. Илгари дуч келган одамни ишга қабул қилаверардингизлар. Сизнинг фабрикангизда бу борада аҳвол қандай?

** Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт*

ҚЎЛ ҚОВУШТИРИБ ТУРМАЙЛИК

— Малакали ишчилар масаласи бизда тўла ҳал бўлган. Ҳозир фабрикада 900 киши меҳнат қилмоқда. Сиз айтгандек, илгари корхона кадрлар бўлими ишлаб чиқаришларга ҳар қандай одамни ҳам жўнатаверар эди. Мураккаб техникани бошқариш унинг қўлидан келадими, йўқми, бу билан ҳисоблашмасди. Натижада иш унумида барака бўлмасди. Малакали ишчилар эса корхонада кўп ишламасди. Сабабсиз ишга чиқмаслик, ишга кечикиб келишлар авж олганди.

Хайриятки, кадрлар бўлимида ўзгариш бўлди. Ишчи-хизматчиларга тўланадиган маош салмоғи оширилгач, муқим янги ишчи кучи тўпланди. Ҳозир ҳар бир ишлаб чиқаришда ишга қабул қилинаётган кишининг иқтидори, масъулиятига эътибор берилмоқда. Бу эса ўз ишига талабчан кишиларни қабул қилиш ва шу орқали меҳнат интизомини мустаҳкамлашда режаларни мунтазам бажаришга имкон яратмоқда.

— Сиз корхонада маош салмоғи оширилгач, кадрлар қўнимсизлигига барҳам берилди, дедингиз. Айтингчи, сиз етакчилик қилаётган фабрикадаги ишчилар бир ойда қанча маош олишади? Ва бу ойлик бугунги кунда уларни қаноатлантирадими?

— Ҳамма нарсани бугунги кунга таққослашга ўрганиб қолганмиз. Шу нуқтаи назардан олиб қарасак, нафақат бизда, балки бирлашмада ҳам баракали маош олаётган ишчилар кўп. Улар амалга оширган ишлари эвазига ҳақ олмоқдалар. Бизда асосий касбда ишлайдиганлар ўтган ойда 30-31 минг сўмлаб иш ҳақи олишди. Ўз ишига масъулият билан ёндошган ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқарган ишчи бозор иқтисодиёти шароитларида хор бўлмайди.

— Ҳар бир нарсанинг бошланиши аввало режалаштирилиб, сўнг амалга оширилади. Фабрикангизда ўтган ой кўрсаткичлари қандай бўлди?

— 1991 йилда фабрикамиз томонидан 187 миллион дона шартли ғалтак ип етказиб берилган эди. Бу йил эса 260 миллион дона ғалтак ип ишлаб чиқаришни режалаштирганмиз. Ўйлайманки, олдимизга қўйган бу мажбуриятни ҳам уддалаймиз.

— Белгиланган режаларни бажариш ўз-ўзидан бўлмайди. Фабрикани айланиб чиқдик. Бироқ ҳали ҳам [illegible] техникаларда [illegible]. [illegible]

— Ҳақ гап. Бизда эски техникалар бор. Улар 1943-50-йилларда Ленинградда ишлаб чиқарилган дастгоҳлар. [illegible] Узоғи билан 1993 йилда буларнинг ўрнига янги замонавий ускуналар ўрнатилади. [illegible] Германиянинг «Заусер» фирмаси [illegible] ускуналарини ўрнатиб беради. «Писс» фирмаси эса ип ишлаб чиқаришни [illegible] ва уни керакли ускуналар билан жиҳозлашни ўз зиммасига олди. Шунинг учун яқин орада катта ишлар бошлаб юборилади, деб ўйлашга тўла асос бор.

— Ип ишлаб чиқариш мураккаб жараён. Бунга [illegible] хом ашё талаб қилинади. Ишчи кучи корхонада муқим дедингиз. Хўш, фабрика хом ашё материаллари билан қай даражада таъминланган?

— Мана шу хом ашё бизнинг энг қийин масаламиз. Иш қизғин кетаётган бир пайтда у тугаб қолади. Авваллари биз собиқ Иттифоқ республикалари бир-биримизга шунчалик боғланиб қолган эканмизки, ҳатто оддий нарсаларни ҳам четдан келтирамиз. Мана қора ранг ип ишлаб чиқаришга кетадиган қора бўёқни бошқа ҳудудлардан сотиб олаяпмиз. Бир тонна ана шундай бўёқ 1 миллион сўм туради.

Пахта ўзимизда ишлаб чиқарилишига қарамасдан, унинг 70 фоизини шу кунгача Туркманистондан сотиб олардик. Қолган 30 фоизини эса республикамиздаги пахта етказиб берувчи жамоа хўжаликларидан олиб турардик.

Яна бир нарсани айтиб ўтиш керак. Ҳозирги кунда туркманистонлик пахтакорлар ҳам нархни кўтариб юборди. Ҳозир улар тоннасига 330 минг сўм сўрашаяпти. Шунинг учун мана икки йилдирки, улардан хом ашё олмай қўйдик. Айни пайтда ўзимизнинг пахта етказиб берувчи жамоа ҳамда давлат хўжаликлари билан музокаралар олиб бораяпмиз.

— Охирги савол. Бугун бу барча тўқимачиларни қизиқтиради деб ўйлайман. Савдо марказларида сотилаётган иплар нархи мутахассис сифатида сизларда қандай таассурот қолдиради?

— Бу ҳақда фикрим шундай. Жамият бозор иқтисодиёти шароитларига ўтди. Энди ростини айтганда, биз унга ҳали тайёр эмаслигимиз билиниб қолди. Лекин шундай экан, деб қўл қовуштириб қараб турсак бўлмайди. Акс ҳолда кўп нарсадан ютқазиб қўйишимиз мумкин.

Нарх-наво кун сайин ўсиб бормоқда. Юқорида мен сизга мисол қилиб келтирган қора бўёқ, пахта харид нархлари бунинг яққол далилидир. Агар биз уни ўн-ўн беш баравар қимматига сотиб олмасак, нима бўлади. Бунда тўқимачилик корхонаси синади. Қолаверса, бу пойтахтимизда ишсизлар сони кўпайишига олиб келиши мумкин.

Корхона маъмурияти ҳамда ишлаб чиқариш раҳбарлари бизда тайёрланаётган ҳар бир газлама, ғалтак ипнинг қанчага тушаётгани ва қанчадан сотилиши лозимлигини чуқур таҳлил қиладилар. Бунда харидор эҳтиёжи ҳисобга олинган ҳолда таклифлар, тадбирлар ишлаб чиқилади.

Суҳбатдош Баҳодир ОРИПОВ.

ТОШКЕНТДА ва пойтахт вилоятида халқаро телефон алоқаси хизматини ишга тушириш мақсадида ўтказилган қурилиш-созлаш ишлари ниҳоясига етди.

Энди кимнинг телефони бўлса, бемалол, эмин-эркин куррамизнинг хоҳлаган нуқтасига қўнғироқ қилиши учун имконият туғилди. Бунинг учун одатдагидек 8 рақамини терасиз, сўнг эса дунёнинг истаган ҳудудидаги шаҳарнинг коди ҳамда чақирилиши лозим бўлган абонентнинг телефон рақамларини терсангиз бас, ҳеч қандай шаҳарлараро телефон алоқаси хизматчиларига кунингиз қолмайди. Қанча хоҳласангиз шунча вақт хориждаги таниш-билишингиз, қариндошингиз билан бемалол гаплашаверасиз.

Сиёсатчи ва дипломат, тадбиркор ва давлат муассасаларининг хизматчилари, умуман фуқаролар энди куннинг хоҳлаган қисмида барча учун бирдай қулай бўлиб қолган «супер» алоқа хизматидан фойдаланишлари мумкин.

** Янгиликдан хабарингиз борми?*

ҲАР БИР УЙДАН — ЖАҲОНГА!

Албатта бунга осонликча эришилгани йўқ. Дастлаб, 1992 йилнинг август ойида Тошкентда Япониянинг «НЕК» фирмаси томонидан бунёд этилган кўп каналли кучли халқаро йўлдошлараро телефон алоқаси станцияси ўз фаолиятини бошлаган бўлса, ноябрь ойининг бошларидан Туркияда ишлаб чиқарилган худди шундай мақсадларга мўлжалланган кўп каналли станция ишга туширилди. Бу станциялар шунингдек Германия ва Финляндия асбоб-ускуналари билан ҳам жиҳозланган. Тўғри, дастлабки пайтларда бу замонавий рақамли электрон техникаси фақат тор доирадаги мижозларга хизмат кўрсатган эди. Энди эса маҳаллий мутахассисларнинг ташаббуслари, саъй-ҳаракатлари билан халқаро автоматик каналларга Тошкент шаҳри ва вилоятининг бутун телефон тармоғи улаб қўйилди. Навбатда эса Фарғона, Қарши, Бухоро шаҳарлари. Насиб этса янги йилгача улар ҳам жаҳон миқёсидаги телефон алоқасига чиқишлари мумкин. 1993 йилнинг биринчи ярмида эса Ўзбекистоннинг бутун телефон тармоғи халқаро автоматик телефон алоқасига чиқиш имкониятига эга бўлади. Унда Нью-Йорк ва Токио, Анқара ва Лондон, Канберра ва Қоҳирагача қўнғироқ қилиш ҳеч ким учун ҳеч қандай муаммо туғдирмайди. Айтгандек, халқаро телефон хизматидан фойдаланиш тарифлари ҳам жаҳон ва Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари ўртасида энг қуйи миқдорда белгиланган — Европа давлатлари билан бир дақиқа гаплашиш — 66 сўм, Америка ёхуд Африка мамлакатларидаги танишларингиз билан дардлашишингиз учун эса дақиқасига 129 сўмдан тўлайсиз. Бинобарин, Ўзбекистон алоқачиларининг хорижий давлат фирмалари билан самарали алоқалари ўзининг ана шундай тотли мевасини бермоқда.

Александр КУДИНОВ.

** Ўзбекистон Республикаси энергетика ва электрлаштириш вазирлиги, Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси ва «Тошкент оқшоми» текшируви*

ЧИРОҚДАН ФОЙДАЛАНИШДАГИ ҚИНҒИРЛИКЛАР

ТЎЙ қизигандан қизиб борарди. Халқ севган санъаткорлардан бирининг қўшиғи энди авжига чиққан эди ҳамки бирдан чироқ ўчиб қолди.

— Оббо, энди нима қиламиз,— деди тўй эгаси у ёқ, бу ёққа зир югуриб.

— Нима қилардик, ҳозир келиб қолар, — деди ўтирган меҳмонлардан бири. — Битта-яримта қўни-қўшнилар электр қувватини ўғирлаб қисқа туташув қилиб юборишгандирда, — деди кулиб.

Атрофда ўтирганлар бир-бирларига ер остидан маъноли қараб қўйишди. Лекин қоронғуда улар нима мақсадда бундай қараш қилишганларини ҳеч ким кўрмади. Бирдан чироқ ёндию ҳаммаёқни қийқириқ босиб кетди.

— Э, боракан-ку, юрагим тарс ёрилиб кетай деди, — деб қолди, югуриб юрганлардан бири. Эллик қадам наридан зўрға эшитилиб турган санъаткорнинг ашуласи яна етти маҳаллага таралди.

— Электр қувватининг қадрига етмаймиз, — деди ўтирганлардан бири. — Бунга шунчалик ўрганиб қолганмизки керак бўлса, бўлмаса ёқиб қўяверамиз. Ахир давлатга 1 киловатт-соат электр қуввати 2 сўмга тушаётганлигини нега энди хаёлимизга ҳам келтирмаймиз.

— Тўғри айтасиз, биз фақат 40 тийин тўлаймиз. Яна бунинг устига баъзи инсофсизлар ўғирлаб ҳам ёқишади, — деди иккинчиси.

Ҳамшаҳарларимизнинг бундай куюнчаклик билан айтган гапларида жон бор. Ҳақиқатан ҳам олдингдан оққан сувнинг қадри йўқ қабилида электр қувватининг беҳуда сарф бўлишига йўл қўйиб, лампочкаларни ҳатто қуёш чарақлаб чиқиб турган кундуз кунлари ҳам бекорга ёқиб қўймоқдамиз. Бунга биз текширув давомида яна бир бор ишонч ҳосил қилдик.

Ҳаммамизга маълумки, бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан иссиқлик қуввати ва ёқилғининг ҳам нархи қимматлашди. Баъзи ҳамшаҳарларимиз электр қувватидан олдин қандай исрофгарчилик билан фойдаланган бўлишса бугунги кунда ҳам электр қувватини ана шундай беҳуда сарфлашмоқда. Улар гўё, электр қувватининг ҳисоблаш ускунасини орқасига айлантириб қўйиб, давлатни қарздор қилиб қўяман деб ўйлашяпти чоғи. Қинғир ишнинг қийиғи чиқади деганларидек улар бир кунмас бир кун тумшуқларидан албатта илинишади. Ҳозир биз тумшуғидан илинганларнинг баъзилари билан сизларни таништириб ўтмоқчимиз.

Мухтор Ашрафий кўчасида кўпчилик хонадон истиқомат қилади. Таваккал қилиб улардан бештасига кирдик. Буни қарангки, уларнинг ҳаммаси электр қувватидан ўғринча фойдаланишар экан. 82-уйда истиқомат қилувчилар И. Кандаков ва У. Зрубиналар бу қилмишлари учун 2438 сўм ва 2112 сўм жарима тўлашга мажбур бўлишди. Биринчиси электр қувватидан ҳисоблаш ускунасини ишлатмасдан туриб фойдаланган бўлса иккинчисида умуман ҳисоблаш ускунасининг ўзи йўқ экан. Шу кўчадаги 1-боши берк кўча, 106-уйда яшовчи А. Турдиматовнинг «ихтироси» унга анча қимматга тушди. Уйдаги чироқларнинг ҳаммасини ёқиб қўйиб, музлатгич, дазмол, телевизорларни ишлатиб қўйса ҳам электр ҳисоблаш ускунасининг айланаси айланайми, айланмайми деб зўрға ҳаракат қилар эди. У бу сафар 1412 сўм жарима тўлаш билан ўз «ихтиро»сидан маҳрум қилинди. Ана шу уйда турувчи, 215-ўрта мактабда ҳисобчи бўлиб ишлайдиган Б. Мадалиев электр ускуналар сўрғичини бузиб ташлаб керакли маҳалда рақамларни хоҳласа орқасига, хоҳласа олдига (кечирасизлар, бундай қилмаса керак) айлантириб тураркан. Унинг қўшниси, 21-уйда яшовчи А. Хаитов эса ана шунга ўхшаш қилмиши учун 1890 сўм жарима тўлади. П. Мадалиев эса 1390 сўм жарима тўлашга мажбур бўлди.

Хўш, шаҳримиздаги бошқа районларда электр қувватидан фойдаланиш қай аҳволда? Гуруч курмаксиз бўлмайди деганларидек, ўз ҳамёнини ўйлаган баъзи «фаришта»лар ҳисоблаш ускунасини ҳар қандай йўл билан ўзларига бўйсундиришга уринганликларининг гувоҳи бўлдик. Энг шармандалиси шундаки, баъзилар бу қинғир йўл билан ён қўшнилари ҳаётига хавф солаётирлар. Электр қуввати ҳисоблаш ускунасининг ишини бузиш мақсадида электр розеткасига симнинг бир учини иситиш тармоғи орқали улаб фойдаланаётган «учарлар» ҳам энди ўз қилмишларидан афсусланмоқдалар. Мирзо Улуғбек шаҳарчаси, Нодира кўчаси, 18-уй, 11-хонадонда яшовчи консерва заводининг машинисти Н. Аҳроров шундайлардан чиқиб қолди. У атрофида истиқомат қилувчи барча хонадонга хавф соладиган тарзда электр қувватидан нотўғри фойдаланди. Н. Аҳроров қилмишига яраша жавоб беради. Абдуазиз Сатторов Акмал Икромов районидаги 5-боши берк Ильич кўчасининг 16-уйида истиқомат қилади. У Шайхонтоҳур районидаги ошхоналар трестида ошпаз бўлиб ишлайди. Электр қувватидан нотўғри фойдаланганлиги учун у ҳам 957 сўм жарима тўлади. Ана шу райондаги Уйғур кўчаси, 650-уйда истиқомат қилувчи соқчилик бўлимининг хизматчиси Ҳури Муҳамедова эса 1535 сўм, Сергели районидаги Адолат кўчаси, 143-уйда яшовчи «Тоштекстильмаш» бирлашмасининг устаси Зокир Мирзараимов 777 сўм, ана шу райондаги Адолат 1-тор кўча, 31-уйда истиқомат қилувчи Ҳамза район улгуржи-чакана савдо идорасининг муҳандиси Леонид Перепилкин 1244 сўм, Собир Раҳимов районидаги Собир Раҳимов кўчаси, 225-уйда яшовчи Муаззам Ғуломова 1100 сўм, Ленинчи кўчаси, 76-уйда яшовчи А. Торуборов 1415 сўм, ана шу кўчадаги 51-уйда истиқомат қилувчи Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари институтининг ўқитувчиси Ҳ. Омонов 1666 сўм, Бастакор кўчаси, 16-уйда истиқомат қиладиган Ф. Пешков 1334 сўм, Генерал Петров кўчаси, 11-уй, 5-хонада турадиган Тошкент Давлат университетининг илмий ходими Ф. Абдураимова 811 сўм, 68-ҳарбий шаҳарча 84-уй, 5-хонада яшовчи кабель заводининг омбор мудири И. Федосеев 1885 сўм, Бастакор кўчаси, 20-уйда истиқомат қилувчи Р. Комилов 715 сўм жарима тўладилар.

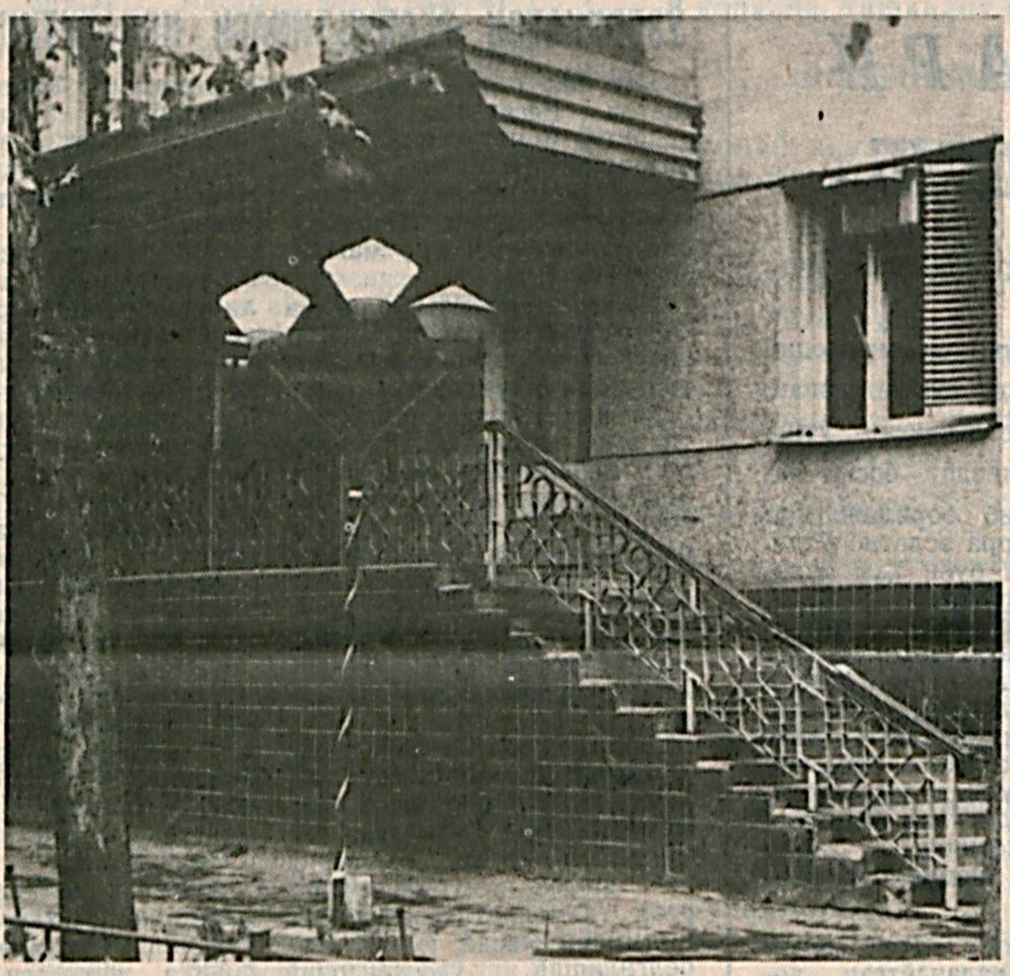

СУРАТЛАРДА: шаҳримиздаги корхона, ташкилотлар ва аҳоли томонидан электр қувватининг беҳуда сарфланаётгани ва ўғринча фойдаланилаётгани тасвирланган.

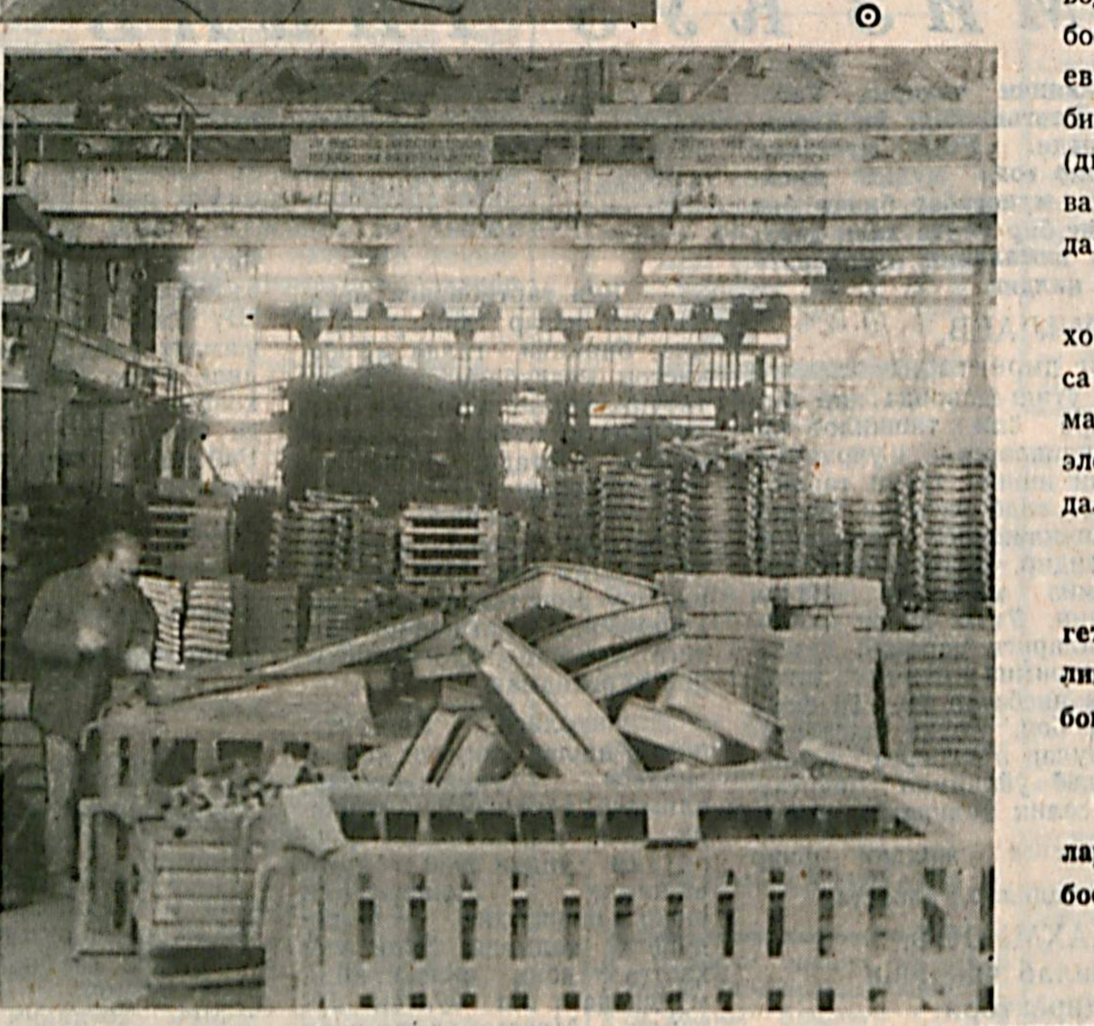

Шаҳримиздаги бир қанча корхона ва ташкилотларда ҳам электр қувватига хўжасизларча муносабатда бўлишмоқда. Куппа-кундуз куни юқори ҳажмдаги прожекторлар ва лампочкаларни беҳуда ёқиб қўйилганлиги бизни ажаблантирди. Тошкент қурилиш бош бошқармасига қарашли 2-тажриба механика заводида (директори Р. Нандражиев), «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида (бош директори Р. Башкиров), «Тоштекстильмаш» заводида (директори Ю. Пайгин), агрегат заводида (директори Э. Тень), 3-босмахонада (директори Б. Жўраев), Ўрта Осиё темир йўлининг биринчи электр қувват бўлими (директори Э. Ким) каби корхона ва ташкилотларда ҳам ана шундай манзарага дуч келдик.

Кечқурунлари электр қуввати хонадонимизда бироз бўлмай қолса ўзимизни қаёққа уришни билмай қоламиз. Бас, шундай экан электр қувватидан оқилона фойдаланайлик.

Олимжон РАФИҚОВ,
Ўзбекистон Республикаси энергетика ва электрлаштириш вазирлиги Ўззнергоахборот марказининг бошлиғи.

Мирсолиҳ САИДОВ,
Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси директори ўринбосари.

Раҳматулла ФАЙЗУЛЛАЕВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

ҲАР куни ишдан чиқиб Олой бозори олдидаги автобуслар бекатига келаман. Одатдагидек, бу гал ҳам автобус йўқ. Бола кўтариб турган аёлнинг олдига бориб «26-йўналишдаги автобус келмадими» деб сўрайман.

— Вой синглим, ярим соатдан бери кутиб турибман, — деб жавоб берди у.

— Мен эса бир соатдан бери кутяпман, — деди иккинчи аёл жаҳли чиқиб.

Ниҳоят автобус ҳам келди. Бутун оломон ўзини унинг эшигига урди. Шунда ҳайдовчининг «Ўртоқлар, автобус бузилган, у саройга боради» деган овози ҳамманинг ҳафсаласини пир қилди. Одамлар асабийлашганча бири автобуснинг бузилганлигидан нолиса, иккинчиси ҳайдовчини айбларди.

Кейинги келган автобусга эса икки баробар кўп одам чиқди. Биров «Оёғимни эздингиз» деб жаҳли чиқса, яна биров «Қаддингизни сал кўтаринг, олдингизда ёш бола турибди» деб нолийди. Одамлар бир-икки, ҳатто уч қатор бўлиб туриб олишди. Бунинг устига ҳар бекатда ҳайдовчининг «Тушадиганлар олдинга ўтсин, орқа эшикни очмайман» деган хитобини эшитасиз. Ана ундан кейин кўринг бақир-чақирни. Уйимизга етиб боргунча чарчаган асабларимиз яна ҳам таранглашди.

Автобусдан бир илож қилиб тушгандан кейин ўзингизга разм соладиган бўлсангиз ё тугмангиз тушиб қолган, ё сумкангизнинг боғичи узилган бўлади.

** Шаҳар транспорти муаммолари*

НАЗОРАТ ОСТИГА ОЛИНСА

Ҳар куни шу аҳвол такрорланади. Шу бекатга яқинлашган сари кишининг юраги орқага тортади.

Дарҳақиқат, кейинги пайтларда шаҳримизда транспорт масаласи энг долзарб муаммолардан бири бўлиб қолди. Афсуски, юқоридаги каби мисолларни хоҳлаганча келтирса бўлади. Тўғри, пойтахтни транспорт қатнови билан таъминлаётган Тошкент шаҳар йўловчилар ташиш автотранспорт ишлаб чиқариш ассоциациясига қарашли автокорхоналарнинг ҳам ўзига хос муаммолари бор. Масалан, янги автобус ҳамда бошқа транспорт воситаларининг нархи ҳозирги бозор иқтисодиёти муносабатлари билан ҳаддан ташқари ошиб кетган. Эҳтиёт қисмлар эса етишмайди. Бунинг устига бензин ва бошқа материалларнинг ҳам нархи анча ошган.

Лекин шунга қарамасдан транспортчиларнинг камчиликлари ҳам етарли. Гапимиз қуруқ бўлмаслиги учун бунга бир неча мисолларни келтирсак. Биринчидан шаҳар транспортида паттачиларнинг жорий қилинганлигига қарамасдан, уларнинг баъзилари патта бермайди. Ёки икки сўм берсангиз бир сўмлик чипта узатади-да, қараб тураверади. Керакли чиптани талаб қилиш ҳамманинг ҳам қўлидан келавермайди. Паттачиси йўқ транспорт ҳайдовчиларининг аксарияти кишиларни олдинги эшикдан тушириб, чипта бермасдан пулни қуртдек санаб олаверади.

Иккинчидан баъзи бир ҳайдовчилар ўз йўналиши туриб, «сердаромад» жойларга жўнаб қолишади. Буни кўриш учун ҳар бир киши метронинг «Чилонзор» бекатига борса бас. У ерда айниқса кечқурунлари Жанубий вокзалга кетадиган «чап»га юрувчи автобусларни хоҳлаганча топиш мумкин. Улар хоҳлаган жойингизга 5—10 сўм билан олиб бориб қўйишади.

Хўш, бу аҳвол қачонгача давом этади? Наҳотки, у йўқ, бу йўқ, деб юқоридаги йўналиш транспортлари ва бошқаларни шу даражада қисқартириб юбориш мумкин? Ҳеч бўлмаса бор автобуслар қатновини қаттиқ назорат остига олиш мумкиндир?

Мавжуда РАҲМОНЗОДА қизи.

ВАТАНДОШЛАРИМИЗ ТУҲФАСИ

ХОРИЖДАГИ ватандошларимиз Ўзбекистонда юз бераётган туб ўзгаришларга қизиқиш билан қараб, республикамизда амалга оширилаётган хайрли тадбирларда ҳам бевосита иштирок этишаяпти. Улар қўшма корхоналар очиш, ўз жамғармаларидан етим-есирлар, кам таъминланган ва ночор оилаларга меҳр-мурувват кўрсатиш ташаббуси билан чиқмоқдалар.

Яқинда Саудия Арабистонида яшаётган бир гуруҳ юртдошларимиз Ғафур Ғулом номидаги нашриёт-матбаа бирлашмасида 400 минг нусхада чоп этилган «Ислом дини» китоби ҳамда матбуот давлат комитетига қарашли ижарадаги матбаа комбинатида нашр қилинган Қуръони каримнинг араб тилида ёзилган 30-бўлим 1-сурасини халқимизга туҳфа қилишди.

Бугунги кунда ана шу китоблар маҳалла ва мачитларга бепул тарқатилмоқда.

Абдусаттор АБДУХАЛИЛОВ.

МАКТАБ САҲНАСИДА

СОБИР Раҳимов районидаги 196-мактабда Нодирабегим таваллудининг 200 йиллигига бағишланган «Нодирабегим юрагини кўряпман» деб номланган кеча бўлиб ўтди. Иқтидорли режиссёр Ҳамдам Акромов саҳналаштирган мазкур томошада шоиранинг Умархон билан кечган яхши дамлари билан бирга ўша даврдаги Қўқон хонлиги зиддиятлари ҳақида лавҳалар кўрсатилди.

Райондаги 4-маданият уйи ходимларидан Абдурашид Қорабоев, Абдумалик Юсуповлар Нодира ғазаллари билан айтиладиган қўшиқларни зўр маҳорат билан ижро этдилар.

** Илм масканларида*

ЁШ АДАБИЁТЧИЛАР ТЎГАРАГИ

РАЙОНДАГИ 196-мактабда фаолият кўрсатаётган адабиёт тўгараги доимо ўқувчилар билан гавжум. Муаллима Мавлуда Қосимова раҳбарлик қилаётган бу тўгарак машғулотларига тез-тез ёзувчи ва шоирлар таклиф этилиб, мушоиралар ўтказилиб турилади. Масалан, мумтоз шоирлар Алишер Навоий, Чўлпон таваллудларига бағишланган кечалар кўпчиликда катта таассурот қолдирди.

Яқинда эса ёш адабиётчилар шоир Усмон Носирнинг 80 йиллик тўйига бағишлаб «Муҳаббатга тўла қалб» деб номланган адабий мусиқали кеча ташкил этишди.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

БИНОКОРЛАР СОВҒАСИ

ТОШКЕНТ темир йўл транспорти муҳандислари институтининг Товоқсойдаги соғломлаштириш ва спорт мажмуи негизи жойлашган ҳудудда қатор қурилишлар олиб борилмоқда. Йил бошида болалар боғчасини бунёд этишга ҳам киришилган эди.

Бунёдкорлик жадаллик билан олиб борилди. Бинокорларнинг куч-ғайратлари билан боғча биноси яқинда ниҳоясига етказилди.

Янги боғча 140 нафар жажжи ўғил-қизни ўз бағрига олди.

Сурайё ОМОНОВА.

«Тошкент оқшоми» газетасининг иловаси
№ 21

ТАБИАТ ва ИНСОН

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетининг саҳифаси

** Ташаббус қанотли бўлсин*

БИРИНЧИ ҚАЛДИРҒОЧ

ҲАР куни телевизор кўрамиз, радио эшитамиз, матбуотда ўқиймиз. Сизларни билмадиму, лекин менинг юрагимга титроқ тушади: фалон ерда зилзила, фалон қишлоқдаги сувнинг нитрати икки баравар ортиб кетган, фалонча бола бетоб.

Ҳа, бу гаплар ҳазил эмас. Чиндан ҳам пойтахтимизда ҳам, республикамиз ҳудудининг исталган жойида ҳам экологик аҳвол жиддийлашиб боряпти. Нима қилмоқ керак? Ягона йўл — аҳолининг экологик билимини, экологик маданиятини оширишдан иборат эканлигини таъкидлашдан ўзга илож йўқ.

Корхоналар, ташкилотлар раҳбарлари, соҳа мутахассислари, халқ хўжалигининг ҳамма қатламлари ходимлари, бир сўз билан айтганда барчамиз экологик билимга эга бўлишимиз давр тақозосидир. Ҳаттоки бу ишларни одамзод жуда ҳам ёшлигидан — болалар боғчасида эканлигидан бошлаш зарурдир. Худди шундай экологик умумтаълим ҳамма ерда — мактабда ҳам, ўрта ва махсус билим юртлари, олий ўқув юртларида ҳам намунали тарзда олиб борилмоғи керак. Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети ҳам ушбу масаланинг ниҳоятда жиддийлигини ҳис қилган ҳолда «Сафо» экологик ҳамкорлик ассоциацияси билан биргаликда Тошкентимиз ҳавосининг аҳволи ҳақида, уни ифлослантираётган манбалар ҳақида махсус семинар-курслар ташкил этди. Ушбу кўп кунлик семинарга таниқли олимлар, шаҳардаги автотранспорт ходимлари, ташкилотларнинг етакчилари иштирок этдилар.

Энг муҳими машғулотлар ишдан ташқари пайтда ўтказилади. Ушбу дарслардан кўзда тутилган асосий мақсад — тингловчиларни экологик билимлардан чуқур огоҳ этиш, уларнинг онгида, қалбида табиатга бўлган меҳр-шафқатни оширишдан иборатдир.

Ушбу машғулотлар экологик билимларни тарғиб этишда биринчи қалдирғочлардир. Семинар курслар бундан кейин ҳам мунтазам давом эттирилади. Ўйлаймизки, табиатни ҳимоя қилиш борасидаги ҳар бир тадбирга барча хайрихоҳ бўлади. Бош тортиш эса тошбағирликни намойиш этишдан ўзга нарса эмас.

Муборак ХОНХЎЖАЕВА,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетининг масъул ходими.

Шаҳримиздаги 81-мактабда ўқувчиларни табиатга ошно қилиш борасида ибратли ишлар олиб борилмоқда. Мактаб боғида ёш табиатшунослар дарахтларнинг шохларини бутайдилар, тагларини юмшатадилар, озиқлантирадилар. Бу ишларда муаллима Мунира Исомуҳамедова бош бўляпти.

СУРАТДА: (юқорида) Мунира Исомуҳамедова бўлажак боғбонлар билан; мактаб боғида иш қизғин (пастдаги сурат).

Равиль Альбеков суратлари.

** Ечимини кутаётган муаммолар*

ЛОҚАЙДЛИКНИ КЎНГИЛДАН ҚУВИНГ

ШАҲРИМИЗДА корхоналар жуда кўп. Улар худди атом зарралари сингари бир-бирига туташиб кетгандек гўё. Худди шундай, барча ишлаб чиқариш корхоналари келишиб олгандек табиатга баравар «ҳужум» қилишади: бири ерни оқава сувларга тўйдиради, бири каналлардаги сувларга заҳар сочади, бири ҳавони ифлослантиради. Шаҳар узра эса жонли табиатнинг душмани — Лоқайдлик хушнуд кезиб юрибди.

Фуқаро авиациясига қарашли 243-заводдаги табиатни муҳофаза қилиш масалалари кўнгилдагидек эмаслигини айтадиган бўлсак барчани ажаблантирмайди: ҳа, энди бу ҳам барча корхоналарнинг бирида. Завод аҳоли яшайдиган минтақада ишлаб турибди. У авиатехниканинг таъмирига ихтисослашган. Таъмир жараёнида турли эритмалар, бўёқлар, елимлар, рангли ва қора металлар, пластмасса, газмол, ёғоч маҳсулотлари ишлатилади. Завод ҳудудида таъмир ва йиғув цехлари, ёрдамчи ишлаб чиқариш, қатор кичик корхоналар, ширкатлар бор. Улар асосий маҳсулотларни ҳамда халқ истеъмол молларини ишлаб чиқаради.

Бу йилгисини қўйиб турайлик (айтишга тил бормаса керак, Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетида шундай дейишди) 1991 йил давомида завод салкам 578 (аниғи 577, 957) тонна зарарли ва заҳарли чиқиндиларни ҳавога «йўллаган». Уларнинг кўп қисмини толуол (90,8 тонна), ксилол (60,3 тонна), бензин (41,8 тонна), бутилацетат (22,9 тонна), ацетон (158,2 тонна), этилацетоң (21,8 тонна), бензол (4,4 тонна) ташкил этади. Агар мактабда ва олий ўқув юртларида кимё фанини салгина қунт билан ўқиган одам бу моддаларнинг нималигини шарҳламаса ҳам яхши тушунади.

Энг ажабланарлиси, бу зарарли ва заҳарли чиқиндилар йил сайин камайиш ўрнига кўпайиб борган. Юқорида қайд этилган салкам 578 минг тонна чиқитнинг бор-йўғи салкам 44 тоннаси тозалаш ускуналарида ушлаб қолинган. Бу умумий миқдорнинг 7—8 фоизига тўғри келади, холос. Қолганлари ерда, сувда, ҳавода макон тутиб олди.

Заводда табиатни заҳарловчи 235 манба борлиги аниқланган. Ҳаво тозалаш ускуналари эса батамом қайта жиҳозлашга муҳтож.

Табиатни муҳофаза қилиш тадбирларини ўз вақтида ўтказмаслик экологик ҳолатни борган сари ёмонлаштиряпти. 1987 йилдан то 1991 йилгача заҳарли чиқиндилар чиқариш салкам 71 тоннага кўпайгани фикримизни исботлаб турибди.

Сув хусусида гапирмасак ҳам бўлади. Бунинг устига заводни сув билан таъминлаш ичимлик суви ҳисобига бўляптики, бу ҳаммамизни бирдек ташвишга солиши керак. Ер ости сувлари ҳисобига заводни сув билан таъминлаш масаласини эса ҳали мутасаддилар ўйлаб кўришмаган бўлишса ҳам керак.

Йилдан йилга оқава, сизот сувларини тозалаш муаммолари ҳам сурилиб келяпти. Гальваник участкадаги сизот, оқава, ишлатилган сувлар тўпланадиган ҳавза эса 1967 йилдан қурилган. Сувларни тозалаш ибтидоий ҳолатда эканлигини биз айтмасак ҳам тушуниб олсангиз керак. Шунингдек оғир металлар мажмуини тозалаш, зарарсизлантириш ишлари ҳам ўлда-жўлдаки, у ҳам ер ости сувларини борган сари расво қилаётибди. Ушбу сувларни тозалаш станциясини қайта қуриш 1970 йилдан бери «ишлаб чиқиляпти». 1985 йилдан бери эса табиатни муҳофаза қилиш чора-тадбирларининг бири сифатида қайд этилади. Аммо бу иш ҳануз ақалли лойиҳада ҳам ўз аксини топгани йўқ. Бунинг устига корхона ер ости сувларини ифлослантирадиган манбаларини кўпайтирса кўпайтиряптики, лекин камайтирмаяпти.

Ҳамиша корхоналарга ташқи томондан қараймиз. Унинг ичида нималар бўлаётибди — кўпчиликка қоронғу. Унинг маҳсулотларини кўриб, яхши бўлса «офарин» деймиз. Бу «офарин» минглаб кишиларнинг қисқараётган умри ҳисобига эканини ўйлаб ҳам кўрмаймиз.

243-заводда чангдан тозаловчи қурилмаларни назорат қилиш ишини шартнома бўйича «Шамол» кичик корхонаси бажаради. Ушбу исми жисмига номуносиб корхонанинг ҳам иши кўнгилдагидек эмас. Қўйилган ускуналар самарадорлиги ҳақида гапириб, кайфиятимизни бузиб ўтирмайлик. 10 қурилманинг 9 таси, яъни 90 фоизи ярим қувват билан ишлаётганига нима дейсиз? Улар ҳар жиҳатдан эскирган. Лекин бунга завод маъмуриятини ишонтириш осон эмас, ахир!

Умуман 1987 йилдан 1992 йилгача заводнинг табиатни муҳофаза қилиш ишлари бўйича ўтказган чора-тадбирлари мутлақо самара бермади десак тўғри бўлади. Зарарли чиқиндиларни ҳавога чиқаришни камайтириш ҳам шунга яраша: йилига тўрт фоиз!

Завод қошида очилаётган кичик корхоналар, кооперативларнинг ҳам бу борада «катта хизматлари» борки, уларни «миннатдорчилик» билан тилга олиб ўтмасдан иложимиз йўқ. Энг қизиғи, улар завод табиатни муҳофаза қилиш хизматига бўйсунмайди! Худди ўғил отасининг айтганини бажармагандек гап. Сир эмаски, кичик корхоналар ҳам, ширкатлар ҳам экологик масалалар билан мутлақо ишлари йўқ, уларга пул бўладиган маҳсулотлар кўпайса бўлгани.

243-заводнинг Тошкентимиз экологиясини «яхшилаш»га қўшаётган «ҳисса»си Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетининг навбатдаги ҳайъатида кўриб чиқилди. Корхона шаънига аталган аччиқ-тизиқ сўзларни такрорлаб ўтирмайлик. Ҳайъат қабул қилган қарорнинг биргина банди бутун аҳволни ифодалаб турибди: «Фуқаро авиациясининг 243-заводидаги табиатни муҳофаза қилиш ишлари қониқарсиз деб топилсин. Завод раҳбарияти (Н М. Заҳаров, А. В. Миндар)га ишни ниҳоятда пала-партиш ташкил этгани кўрсатиб ўтилсин».

Ҳайъат 8 банддан иборат топшириқларни завод маъмурияти елкасига юклаган. Кўрамиз, келгуси йили ғалвирни сувдан кўтарганда бу бандлар сони камаядими ёки яна 2—3 банд қўшилармикан?!

Ҳар ҳолда авиация авиация-да. Аҳвол экологик жиҳатдан ёмонлашса, осмонга учиб кетиб қутуламиз деб ўйлашаётган бўлишса — ажаб эмас. Лекин осмонда ҳам ўзлари заҳарлаган ҳаво бор. Буни қаранг, қочиб қутулиб бўлмас экан-да! Яхшиси лоқайдликни елкадан, ўжарликни кўнгилдан ирғитиб ташлаш керак, вассалом!

Ғолиб МИРЗО.

МЕН ҚЎРҚАМАН

Қўй боқаркан азим дарё бўйида
Болаликнинг беғам, масъул кунлари.
Дарё бўлсам, дердим, зилол қўйнимда —
Кундуз — қуёш, Ой чўмилса тунлари.
Бугун дарё минг бир дардга йўлиққан,
Мен қўрқаман дардкаш дарё бўлишдан.

Бола орзум эди қушлар парвози:
Осмонларда озод ўтса ҳаётим.
Ой доғини патларимда супурсам,
Қуёш бағрин иситса шод баётим...
Қушлар завқмас, завол топса учишдан,
Мен қўрқаман бугун само қучишдан.

Ҳаво бўлиб яшаш эди эътиқод,
Диққинафас қафасларни синдирсам,
Тириклигин менда кўрса жон-жонзот,
Тошлар бағрин ёриб гуллар ундирсам.
Бугун ҳаво заҳарлардан тўлишган,
Мен қўрқаман ажал ҳаво бўлишдан.

Аллалардан англаганим ақида:
«Одам бўлгин... одам — олам сарвари»...
Энди билсам, шу «сарвар»нинг касридан
Яқинлашар бу дунёнинг маҳшари.
Кўтаролмай гуноҳларнинг зил юкин,
Одам бўлганимдан қўрқаман бугун...

Самандар ВОҲИДОВ.

КИМНИ АЛДАМОҚЧИСИЗ?

МАБОДО сиз ҳинд йогаси, тибет аутотренинги, дзен буддизм, шарқона беллашувлар фалсафаси билан шунчики, юзаки бўлса-да, танишиб чиқсангиз, уларнинг барчасида Инсон Табиат билан уйғунликда яшамоғи лозимлиги тўғрисидаги ғоялар илгари сурилганлигининг гувоҳи бўласиз.

Лекин Инсон энг онгли, ақлли мавжудот, деймизу табиатга нисбатан кўп бевафолик қиламиз. Ваҳоланки, ҳар икки гапимизнинг бирида «Инсон — ҳаёт сарвари» дейишдан чарчамас эканмиз, ана шу ҳаётни ато этган табиатни асраб-авайлаш хусусида ҳам ўйлаб кўрсак фойдадан ҳоли бўлмасмиди?!

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетининг бу соҳада олиб бораётган ишлари диққатга сазовордир. Мисол учун, яқинда комитет вакиллари Чилонзор ва Сергели районларини чорвачилик, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва доривор ўсимликлар етиштириш билан шуғулланувчи ширкат, кичик корхоналарининг белгиланган тартиб-қоидаларга қай тарзда амал қилинаётганлигини билиш мақсадида текшириш ўтказдилар.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети аъзоси М. Р. Убайдуллаевнинг маълумотларига қараганда юқорида номлари зикр этилган икки районда фаолият кўрсатаётган кичик корхоналардан иккитасигина («Азиз» — директори З. А. Тўйчиев, «Интер» — президенти Э. Н. Тен) комитетда рўйхатдан ўтган (1 октябрга қадар бўлган маълумот). Шуни ҳисобга олиб текширув гуруҳи Чилонзор районидаги саккиз, Сергели районидаги етти кичик корхона ва ширкатларга уларнинг овланадиган ҳайвонлар, шунингдек қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш билан машғуллигини назарда тутиб шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетида қайта рўйхатдан ўтишни тавсия этди.

Шуни ҳам таъкидлаб ўтиш жоизки, Чилонзор ва Сергели районы ҳокимликларининг кичик корхоналар фаолиятини мувофиқлаштириш бўлимлари тасарруфидаги кичик корхоналарнинг табиат манбаларидан фойдаланишларини назорат қилиб боришни сусайтириб юборганлар. Шуни ҳисобга олиб шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети бўлимларга доривор ўсимликлар ўстириш ва ҳайвонлар боқиш билан шуғулланувчи кичик корхоналар, масъулияти чекланган жамиятлар фаолиятини тегишли ташкилотлар билан келишилган ҳолда амалга ошириш ҳақида тавсиялар топширди.

Шуҳрат АРМОН.

Ҳеч қачон «Чорсу» меҳмонхонасининг тепасига чиқа кўрманг. Сабаби шундоққина жарлик ичидаги нохуш манзарани кўриб ажойиб иморатлар ҳам кўзингиз олдида нурсиз бўлиб қолиши ҳеч гапмас.

Рустам Шарипов сурати.

** Айтсам тилим куяди...*

ЖАФОЛАРИНГ ҚАЧОНГАЧА?

ТОШКЕНТ шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети назоратчилари атмосфера ҳавоси, ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш юзасидан ҳаммаси бўлиб 136 та корхона, ташкилотларда текширув-назорат ишлари ўтказдилар. Шаҳарнинг 52 та автотранспорт корхоналарида 1278 та автомобиль воситаларини экологик хавфсизлик борасидаги ишлаши текширилди. Текшириш мобайнида табиатни муҳофаза қилиш бўйича чора-тадбирларнинг бажарилишига, ҳавога, сувга, ерга, заҳарли чиқиндиларни чиқиш миқдорини камайтириш, бартараф этиш ва аввал қабул қилинган қарорларнинг адо этилишига асосий эътибор қаратилди.

Утган ой мобайнида юқорида қайд этилган талабларни бажармаган, қонунбузарликка йўл қўйган 69 масъул раҳбар ходимларга 12150 сўм миқдорида жарима солинди. Шаҳардаги 7 корхонада табиатни муҳофаза қилиш қоидаларини қўпол бузган, атроф-муҳитга ўта зарар етказаётган участкалар, шохобчалар тўхтатиб қўйилди.

Тошкент мотор заводида атроф-муҳитни муҳофаза қилишга қаратилган экологик тадбирлар бажарилмай келяпти. Жумладан, корхонанинг компрессор станциясидан чиқадиган иссиқ сувларни совутиш ва уни айланма усулда фойдаланишга мўлжалланган иншоот қурилиши охирига етказилмаган, уни ишга тушириш муддатлари кечиктириб юборилган. Оқибат натижада сув беҳуда исроф бўляпти. Йўл қўйилган қонунбузарлик учун заводнинг бош муҳандиси муовини Х. Х. Пинаевга 200 сўм жарима солинди.

Бектемир районидаги «Средазкварцсамоцвети» корхонасида ҳам сувни айланма усулда ишлатиш иншооти қурилмаган, ишлаб чиқаришдан ҳосил бўлган оқавалар шундоқ ерга оқизиб қўйилган. Корхона бош муҳандиси К. Юсуповга 200 сўм жарима солинди.

Республикамиз, шу жумладан Тошкент шаҳридан ўтадиган каналлар, коллекторлар, сойларнинг санитария-экология аҳволини тартибга келтириш, уларни саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва бошқа объектларнинг зарарли таъсиридан муҳофаза қилишни кучайтириш мақсадида 1992 йил 7 апрелда Ўзбекистон Республикасининг 174-қарори чиққан эди. Ушбу муҳим қарорнинг талабларига мувофиқ ҳолда, қурилиш ишларини бажаришга ҳамма жойда ҳам амал қилинмаяпти. Яқинда Салор канали муҳофаза минтақасида (Яккасарой районы ҳудудида) район эксплуатация участкаси (РЭУ) томонидан тегишли ташкилотларнинг рухсатисиз гараж, чойхона ҳамда хўжалик ишлари учун омборхона қурилиши бошлаб юборилган. Шуниси ажабланарлики, Яккасарой район ҳокимлиги ушбу қурилишни амалга оширишга канал ёқасидан жой ажратиб берган. Район ҳокимлигига ушбу иншоотлар қурилишини тўхтатиш зарурлиги тўғрисидаги қарорни топширдик. Яккасарой район ҳокимининг муовини Э. Эшпардаев ва РЭУ бошлиғи Т Хмелевга жарима солинди.

Шу борада Салор, Қорасув каби шаҳримиздан оқиб ўтадиган йирик каналларнинг эгаси ҳисобланган магистрал бош каналлар бошқармаси раҳбарларининг тутган йўли ажаблантиради. Салор каналининг муҳофаза қисмида СМП—704 қурилиш ташкилотида иссиқлик трассасини қуришга шу йил 18 июлда тузилган шартнома бўйича магистрал каналлар бошқармаси томонидан рухсат берилган.

Ушбу икки трасса қурилишини канал бўйлаб олиб бориш учун Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетидан рухсатнома олинмаган. Энди бироз ўтгандан кейин, октябрь ойида яна ўша каналлар бошқармаси бош муҳандиси шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетига СМП—704 қонунга хилоф равишда канал қирғоғи бўйлаб иссиқлик трассаси қурилишини олиб бораётганлигидан шикоят қилиб келди. Хўш, шу талабларни СМП—704 корхонаси олдига шартнома тузилганда нега қуйилмади? Йўл қўйилган қонунбузарлик учун СМП—704 бошлиғига 300 сўм жарима солинди.

Ўсимлик ва ҳайвонот дунёси муҳофазаси бўйича ҳам 12 қонунбузарлик ҳолати содир этилганлиги қайд этилди. Жумладан, корхоналарнинг 3 раҳбарига жарималар солинди. Тошкент иссиқлик корхонасининг ўсимлик дунёсига етказган зарари ҳисоблаб чиқилди. Натижада ушбу корхона 4 минг сўм жарима тўлайдиган бўлди.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети санитария ходимлари билан бирга ҳайвонот дунёсини сақлаш ва бозорлар бўйича текшириш ўтказди. Олой бозорида қонунбузарлик йўли билан овланган тирик балиқ сотилаётганлиги аниқланди. Бундан ташқари бозорда сотилаётган балиқ маҳсулотлари санитария текширувидан ўтмаган. Қонунбузарлар тегишли жазо олдилар.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети саноат корхоналари, ташкилотларнинг раҳбар ходимларини табиатни муҳофаза қилиш бўйича билимларини ошириш мақсадида, муҳандислик экологияси бўйича йирик олимларни, мутахассисларни жалб қилган ҳолда ўқув машғулотларини уюштирди. Комитет ходимлари телевидение, радио, матбуот орқали она табиатни асраш, ундан оқилона фойдаланиш бўйича ҳам анчагина ишларни амалга оширмоқдалар. Мақсадимиз битта: она табиат ўз фарзанди инсондан жабру жафо кўрмасин.

Шуҳрат ҲИДОЯТОВ,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети назорат гуруҳи бошлиғининг ўринбосари.

* Ҳамюртларимиз—халқаро майдонда

ОИЛАДА ЎЗИГИНА ШАХМАТЧИ

Ўзбек спорти байроғини баланд кўтараётганлар сонининг кўпайиб боришини кузата туриб, кишининг қалби қувончга тўлади, фахр-ифтихор туйғулари туғён уради. Шундай маҳоратли, умидли вакилларимиз қаторида ажойиб шахмат устаси Сайдали Йўлдошев ҳам бор. Сайдалининг ҳаётида 1992 йили унутилмас воқеа рўй берди. Яъни у ўзбек шахматчилари орасида биринчи бўлиб олимпиадада қатнашган ягона спортчи бўлди. Шуниси қувончлики, Ўзбекистон терма командаси бу йил олимпиадада илк бор мустақил жамоа сифатида қатнашиб, йигитларимиз Маниладан кумуш медаль билан қайтишди.

12 мамлакат ўртасидаги шундай нуфузли баҳсда иккинчи бўлишнинг ўзи қаҳрамонликдир. Сайдали ҳам шу ҳис-ҳаяжонга тўла мусобақада тўрт бор ўйнаб 2,5 очко тўплашга муяссар бўлди.

Ўзбек шахматчиларининг бундай катта муваффақиятлари жумҳуриятимизда спортнинг бу турига қизиқишнинг кучайишига олиб келди. Кўпчилик «Оқшом» муштарийларининг илтимосларини инобатга олиб Сайдали Йўлдошев билан суҳбатлашдик.

— Сайдали, сизни шахматчилар оиласидан чиқмаган спортчи дейишади. Наҳотки шундай бўлса...

— Тўғри, менинг отам ишчи, онам эса ўқитувчи. Оиламизда мендан бошқа ҳеч ким шахмат ўйнамайди. Аммо оиламдагилар менинг катта спорт билан шуғулланишимга доимо хайрихоҳлик қилишади. Сафар олдидан ҳар доим албатта бувимнинг оқ фотиҳаларини оламан.

— Унда қандай қилиб гўзал ва ғаройиб шахмат оламига кириб қолдингиз? Ахир ҳеч ким онасидан шахматчи бўлиб туғилмайдику?

— Биз Чирчиқнинг бир чеккасида яшардик. Оиламиз шаҳар марказига кўчиб ўтгандан кейин мен учун бошқача ҳаёт бошланди. Янги мактаб, янги танишлар. 10 ёшимда шахмат ўйнашни ўргандим. Синфдош ўртоқларимдан бири шахмат тўгарагига етаклаб борганди.

— Бу шахмат билан жиддий шуғулланиш учун кеч эмасми?

— Ёш жиҳатидан назарда тутаётган бўлсангиз йўқ. Биринчи устозим Г. Захаров ҳар доим «Ақл ёшда эмас, бошда», деб таъкидлардилар. У кишининг шогирдлари жуда кўп. Шу жумладан командадошларим А. Ненашев, В. Логиновлар ҳам у кишидан дона суриш сабоғини олишган. Очиғини айтганда, кишининг ўзида ҳавас, қизиқиш, ғалабага интилиш бўлса катта спорт билан шуғулланиш учун ҳеч вақт кеч эмас. Мисол учун «Спартак» (Москва) жамоасининг собиқ ҳужумчиси Георгий Ярцевни олинг. У ушбу жамоага II лигадан келганида 29 ёшда эди. Шунга қарамай машғулотларда тинмай тер тўккани, қолаверса ўз ишига астойдил меҳр қўйгани учун Иттифоқ чемпиони ва биринчиликнинг энг сермаҳсул ҳужумчиси бўлди.

— Демак Чирчиқ уста шахматчилар юрти экан-да.

— Ҳа, марҳум гроссмейстер Георгий Аъзамов ҳам шу шаҳарлик эди.

— Маниладан қандай таассуротлар билан қайтдингиз?

— Жуда ажойиб шаҳар экан. Аммо айланиш, сайр қилишга вақт бўлмади. Ҳар доим мусобақаларда бўлиш бунга имкон бермади. Шахмат ўйинининг катталигини айтсам ёлғон деб ўйлайсиз. Бизнинг «Алпомиш» (собиқ «Юбилей») спорт саройига тўрт баробар келадиёв.

— Сизни Манилада дўппида юрган дейишади?

— Дўппида юрганим рост гап. Бувим сумкамга солиб қўйган эканлар. Дўппини кўриб сотмайсанми деб сўраган хорижликлар ҳам бўлди. Мен уларга дўппини сотиб бўлмайди, бу бизнинг маънавий қадриятларимиз белгиси деб айтдим.

— Энг эсда қолган ўйинингиз?

— Гроссмейстер Зайчик билан бўладиган ўйинда тренеримиз Пинчук Логинов, Серпер ва Ненашевларга дам бериб мени ўйинга қўйди. Биз биргаликда гуржистонликларнинг ўйин услубларини ўрганиб чиқдик. Оқибатда Зайчик «қўлга тушди». У ютқазди.

— Олимпиада ўйинидан кейин бирон-бир ўзгариш бўлдими?

— Айтарлик йўқ. Шу-шу ота-онам билан турибман. Энди уй бериб қолишса керак.

— Сизга ҳозир мусобақаларга бориш учун ким ҳомийлик қилади?

— Чирчиқдаги «Ливентиль» концерни сафар харажатларини ўз бўйнига олган.

— Қайси ўзбек шахматчиларининг келажаги порлоқ деб биласиз?

— Ўз устида шуғулланмаса ҳар қандай маҳоратли шахматчи ҳам кейин аттанг деб қолади. Дилшод Раҳимов, Рустам Қосимжоновлардан кўп нарсани кутиш керак.

— Азмиддин Хўжаев хотира турнирида бўшроқ қатнашдингиз?

— Тўй билан овора бўлиб қолдим. Ҳозир тўй қилиш ҳам осон эмас экан...

Биз Сайдалига омад тилаб хайрлашдик.

Мурод АҲМЕДОВ.

СУРАТДА: Сайдали Йўлдошев (чапдан бешинчи) бир гуруҳ шахматчилар ва спорт мутасаддилари орасида.

Алимурод Мамадаминов сурати.

* Ажойиботлар қомуси

ШОҲ БЎЛМАСА ҲАМ, ШОҲОНА

АМЕРИКАДЕК бой, улкан, катта бир мамлакатнинг Президентлари амал тахтидан тушгач нима қилишларини биласизми? Авваллари улар мемуарлар ёзиш билан машғул бўлардилар, аста-секин халқ ҳам уларни унутарди.

Яқинда сайловларда енгилган Жорж Буш ҳали қизғин иш олиб бораётганида, унинг учта ўтмишдоши — Жимми Картер, Жеральд Форд, Рональд Рейганнинг номлари газеталар саҳифаларидан тушмасди. Форд билан Картер сайловларни кузатадиган халқаро гуруҳ таркибида Панамага, Рейган эса маърузалар ўқиш учун Токиога йўл олишганди.

Рейганнинг нияти барчани туғёнга келтирди. У «Фудзи санкай коммуникей шнс» компанияси ўтказадиган санъат байрамида ўзига хос церемонмейстер —намойиш этувчи ролини бажарди. Албатта катта сумма эвазига: у бу иши учун салкам 2 миллион доллар олди. Ушбу сумма Рейган Оқ уйда 8 йил ишлаб орттирган сармоядан 400.000 доллар кўп.

Жимми Картер Рейган жанобларига қараганда кўлами кенгроқ юмушлар билан банд. У ҳозир халқаро муносабатлар ва инсон ҳуқуқлари билан банд. Атлантада қўним топган, у раҳбарлик қилаётган марказ йилига турли-туман тадбирлар ўтказиш учун 16 миллион доллар сарфлайди. Бу тадбирларнинг кўлами ниҳоятда кенг: Ганадаги қишлоқ хўжалиги дастурини амалга татбиқ этишдан тортиб, халқаро келишмовчиликларни бартараф этишгача марказ режасида бор. Картер бўш қолди дегунча жомакор кийиб, қашшоқлар учун қурилаётган уйда ишлайди.

Картер президентлик тахтидан тушгач, Японияга ҳам маърузалар ўқиш учун бориб келган. У ҳам миллион (қанчалиги сир) лаб гонорар ишлаган. Лекин унинг маблағи Рейган топаётган жарақ-жарақ доллар олдида ҳеч гап эмас. Эътибор беринг: Рейган Вашингтондан кетгач бир неча маърузалар ўқиди, ҳар бирига 50.000 доллар ҳақ олди. Бунга ўзи ҳақида ёзаётган китоби учун олган 5 миллионни ҳам қўшинг. Рейганнинг пенсияси ҳам туппа-тузук: йилига 99500 минг доллар! Бошқа йўллар билан ҳам анча-мунча пул топади. Рейган, ҳар ҳолда, шоҳ бўлмаса ҳам шоҳона яшаяпти деб айтишимизга асос бор.

Ҳозирги амал қиладиган қонунларга кўра АҚШ ҳукумати ҳар бир ишдан бўшаган Президентга пенсиядан ташқари ҳар йили ўз идораси биноси ижараси, хизматчилар маоши, транспорт харажатлари учун 200.000 доллар ажратади.

Жеральд Форд ҳам ўзининг тадбиркор дўстларидан ортда қолгани йўқ. У бирварақайига саккиз корпорацияга маслаҳатчи бўлди, икки радиостанцияга эгалик қилди. Кўплаб маърузалар ўқиди. Ҳар бирига 15.000 доллардан ҳақ олди. Форд айни пайтда, хайрия мақсадларига ҳамиша эътибор берди. Форд йилига 750 минг доллар даромад қилади.

Ҳозир Форд ва Картер ниҳоятда қалин дўст, иккови университетларга, семинарларга бирга боришади, маърузалар ўқишади.

Фақатгина Ричард Никсон ўзини жуда босиқ, олижаноб тутади, кўп ҳам пул ортидан қувмайди. Президентлик курсисидан ажралганидан кейин ўзини ҳали у ёққа, ҳали бу ёққа урмаган экан.

Собиқ Америка Президентлари қаторига энди Жорж Буш ҳам қўшилди. Унинг йиллик даромади 1 миллион сўмни ташкил этади. Буш энди нима юмуш қилар экан? Ҳар ҳолда тадбиркор одам учун Америкада қойилмақом юмуш топилса керак.

Мақсадимиз собиқ Президентлар нима иш қилаётгани ҳақида сўзлаш эмас эди. Мақсад уларнинг ҳамиша ҳамма ерда, ҳар қандай воқеага тайёр туришини таъкидлаш эди. Чунки бу барча америкаликларга хос хусусиятдир.

Турсун АБДУЛЛАЕВ
тайёрлаган.

* Маданият масканларида

«ГАВҲАР»НИНГ ДОВРУҒИ

ҒАФУР Ғулом номли маданият уйида фаолият кўрсатаётган тўқувчилик, тикувчилик, рақс, вокал-чолғу тўгаракларида, шунингдек араб, инглиз тилларини ўргатувчи курсларда асосан ёшлар таҳсил олишади. Машғулотлар мунтазам олиб борилмоқда.

Ҳозирги иқтисодий тақчиллик шароитида одамларни бундай тўгаракларга жалб қилишнинг ўзи бўлмайди. Шунга қарамай мазкур маскан нафақат ёшлар, балки катталарнинг ҳам севимли жойига айланган. Онахонлар «Гавҳар» фольклор-этнографик дастасининг иштирокчиларидир.

1988 йилда ташкил этилган бу даста бугунги кунда республикамизга танилди. Жамоа унутилаёзган миллий урф-одатлар, лапарлар, аллалар, халқ қўшиқлари, айтишувлар, термаларни қайта тиклашни ўз олдига мақсад қилиб олган. Турли соҳанинг вакиллари ва уй бекаларидан ташкил топган дастага Зебо Ғаниева номли фронтчи аёллар дастасининг яккахони Ойхон опа Ёқубова раҳбарлик қилаяпти.

— Бизга асосан Гулобод маҳалласида яшовчи аёллар қатнашадилар, — дейди у. Улар орасида кўп болали онахонларимиз ҳам бор.

Дарвоқе, фаол иштирокчилардан Хайрихон Каримова, Тожихон Шерқўзиевларни кўпчилик яхши таниб қолган. Концерт дастуридан «Алла», «Наманган тановари», «Келин салом», «Келмайсан» каби халқ қўшиқлари ўрин олган.

Назира СОДИҚОВА.

* Машина ишқибозлари учун

ЎЗБЕКИСТОН ИҚЛИМИГА МОС

ЎЛКАМИЗНИНГ иқлим шароити ҳар хил бўлганлигини эътиборга олиб, бизда кўпроқ «Жигули» машиналари турларига кирувчи ВАЗ—2121, ВАЗ—2105, ВАЗ—2109 каби маркаларидан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир. Чунки бу машиналар турли иқлим шароитига мўлжалланган бўлиб, ташқи муҳитнинг ҳарорати —40 +50°С ларда ҳам ўзининг асосий кўрсаткичларини йўқотмасдан яхши ишлаш қобилиятига эгадир. Ундан ташқари юмшоқ ва енгил юради. Бизнинг иссиқ иқлим шароитимизда двигателнинг картерини шамоллатиш машина эгасининг яхши ишлаши учун асосий омилдир. Бу борада ВАЗ машиналарида мукаммал ва аниқ ишлайдиган ёпиқ шамоллатиш тармоғи қўлланилган. Қишда эса иситгич қурилмаси яхши ва равон ишлайди. Бу машиналарга умумий халқаро стандарт йўли билан баллар тўплами орқали баҳо берсак, 20 та шартидан 9 тасини ўта олади.

Буни қиёслаш учун бир мисол: ГАЗ—24—12 нинг 20 тасидан 7 тасига, ГАЗ—3102 нинг 6 тасига ва «Москвич»ларимизнинг эса 3 тасига жавоб бера олади, холос.

Юқорида қайд этилган ВАЗ ларнинг ВАЗ—2121 «Нива»си ҳамда ғилдираклари юритувчи бўлиб қишлоқбоп машинадир. Бу машинани ўнқир-чўнқир, нотекис қишлоқ йўлларида ҳам бемалол бошқариш мумкин. Шу билан бирга бу машина ботқоқлик, лойли, қумли ва қорли жойлардан ўта олиш хусусиятига ҳам эга. Сувли ҳавзаларнинг 0,5 метр ва қияликнинг 30° гача босимдан ўта олади.

Юк кўтариш қобилияти 400 килограмм. Салонда 4 ёки 5 киши ўтириши мумкин. Такомиллашган қатламли йўлларда тиркама (прицеп) билан ишлатиш мумкин.

ВАЗ—2108 «Спутник» ва ВАЗ—2109 «Лада—Спутник», ВАЗ—2105 — кичик литражли енгил автомобиль бўлиб, умумий ишларда фойдаланишга мўлжалланган. Бу қаттиқ қатламли автомобиль йўлларида ишлатишга мўлжалланган ВАЗ—2108 «Спутник» олд юритмали автомобиль бўлиб, двигатели кўндаланг жойлашган, учта эшиги бор ва кузови икки қатли қилиб ишланган.

Бу автомобилнинг инструкцияси олд юритмали бўлганлиги сабабли, орқа юритмали биз ўрганиб қолган классик схемали машиналардан енгил, салонининг фойдали ҳажми кўпроқ, шовқини ва титрови паст даражада ва қулайлиги юқори.

ВАЗ—2109 «Лада—Спутник» ҳам олд юритмали двигатели олдида кўндаланг жойлашган, бешта эшиги бор. Иккала машина ҳам тиркама (прицеп) билан ишлаши мумкин.

Бу турдаги машиналарнинг кўндаланг турғунлиги юқори ва ўтағонлиги эса яхши.

ДИЛНИ НОХУШ ЭТАДИ

БИЗ авваллари чет эл фирмаларидан ҳеч қандай машина харид қилмас эдик. Чунки уларнинг машиналари юқори сифатли бўлишига қарамай, вақт-соат ўтиши билан эскиради. Унга ҳам худди ўзимизнинг собиқ иттифоқда ишлаб чиқарилган машиналарга ўхшаб техник қаров ишларини ўтказиш керак бўлади ёки у-бу нарсаси синади, тешилади, кўчади... Бу жумбоқларни ечиш учун биз ҳали тайёр эмасмиз! Бунинг учун ўзимизда бу фирмаларнинг машиналари йиғилса, ўшандагина чет эл фирмаси машиналарини ишлатишга имкон яратилади.

Бунинг исботи учун бир мисол келтирамиз: бир киши «Крайслер» машинасини олган эди (Америка автомобиль заводларида ясалган). Машина ҳақиқатан ҳам жуда кучли, бақувват, чиройли, қулай ва катта тезликда юради. Бироқ бир йилча бурун илашиш муфтаси ишдан чиқиб, таниш-билиш орқали «Крайслер» фирмасидан илашиш муфтасини бир неча юз долларга топди. Бироқ у ҳали ҳам жойидан қўзғалгани йўқ. Бундай дилни нохуш қилувчи мисолларни «Тойота», «Мазда», «Вольво», «Ауди» каби автомобиллардан ҳам келтириш мумкин.

БАХТЛИ ОДАМ БОРМИ?

СИЗ интизорлик билан кутган кунингиз ҳам келди, ўзингизга ёққан шинам машинангиз ичида ўтирибсиз. Сиздан бахтли одам йўқдек... Лекин, Сизни ҳар хил кутилмаган синовлар, саволлар ва бошқа дилни хира қилувчи ҳолатлар кутиши ҳам мумкин. Шунинг учун ҳам йўлга чиқишдан олдин, машинангизни синчиклаб, кўздан кечириб, ўзингизни озгина бўлса ҳам босиқликка чақиринг. Босиқликка чақириш учун энг яхши йўли уч марта калима келтиришдир. Мана шундагина машинангизни секин-аста босиқлик билан бошқарсангиз бўлади. Шошилмасдан двигателни юргизиб, бироз жойида ишлатиб кўринг ва шундан сўнг суюқликнинг ҳарорати 80°С дан ошгач, машинани ўз жойидан қўзғатинг. Айниқса двигатель яхши исимаган пайтда уни катта айланишларда ҳечам ишлата кўрманг. Двигатель ишдан чиқади. Яна машинангизни бошланғич ейилишини (обкатка) мўътадил таъминлаб бориш учун 1000— 3000 километр йўл босишингиз лозим. Бу масофани 10—15 кун ичида босганингиз маъқул. Машинангиз 250 километр йўл босиши биланоқ ҳамма бирикмаларни кўздан кечириб қотириш, карбюратордаги мойни, радиатордаги сувни, аккумулятордаги электролитни ва тормоз суюқлиги сатҳини текшириш лозим. Шунингдек, вентиляторнинг тасмасини тортув даражасини кўздан кечиринг. Машинангиз 500 километр йўл босиб ўтгач, «250 км»да қилган қаров ишларни қайта такрорлаш ёдингиздан чиқмасин. Қўшимча қилиб мой ва ёнилғи фильтрларини қуйқалардан тозалаш керак. 1000 километрдан сўнг эса 500 километрдаги ишларни қайтариб, мой тозалагични фильтрловчи қисмчаларини алмаштириш керак бўлади. Албатта двигателнинг картерини мойдан тозалаб ва ювиб, мойини қайтадан алмаштириш керак. Мойлаш жойларига мой юбориш ёдингиздан чиқмасин.

Мана шундан кейингина машинангиз равон йўлга чиқиши мумкин.

Худойберган МАМАТОВ,
Тошкент автомобиль ва йўллар институтининг профессори.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон Маданият ишлари вазирлиги
М. Қориёқубов номидаги Ўзбек давлат
филармонияси

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

25 ДЕКАБРЬ СОАТ 18.00 ДА

«Бобур» видеофильми қўшиқларининг ижрочиси, Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи мукофотининг совриндори, лирик хонанда

МАЪМУРЖОН ТЎХТАСИНОВ

КУЙЛАЙДИ

«ҚИЗИҚЧИ—91» кўригининг совриндори

АБДУЛЛА АҚБАРОВ

«ШОДЛИК» ашула ва рақс ансамблининг раққосалари иштирок этадилар.

Концерт дастурини ЎТКИР СИДДИҚОВ олиб боради.

Чипталар Халқлар Дўстлиги саройида ҳамда метро бекатларида соат 11.00 дан сотилмоқда.

Жамоа бўлиб келиш учун буюртмалар қабул қилинади.

«ИСТЕЪДОД»

ИЖОДИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ФИРМАСИ

Ўзбек миллий ҳунармандчилиги усталари, яъни наққошлар; ёғоч, темир, мисга ишлов бериш, ганч ўймакорлиги, миниатюра ва нақш безаклари усталари; попопчилар; зардўзларни

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Уйда меҳнат қилувчи аёллар ва ногиронларга алоҳида шароит яратиб берилади.

Фирма ўз дўкони орқали сотиш учун миллий ҳунармандчилик буюмларини ва совғабоп молларни келишилган нархларда қабул қилади.

Республика вилоятларида истиқомат қилувчи ҳунармандлар ҳам Фирма хизматларидан фойдаланишлари мумкин.

Фирма пул маблағлари ва хом ашё етказиб бериш, иш жойи билан таъминлаш каби вазифаларни ўз зиммасига олади.

Мурожаат қилиш учун телефон: 22-84-81.

ДИҚҚАТ!

Советская кўчаси бўйлаб сув қувури тармоқлари ётқизилиши муносабати билан 9-ТРОЛЛЕЙБУС ҳаракати

10 декабрдан 30 декабргача

Феруза даҳасидан Горький майдонигача йўналишда ташкил этилади.

ТЕЛЕФОНЛАР: 33-20-46, 76-43-89.

Тошкенбой Эгамбердиев номли
ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ЦИРКИ
(Ҳадра майдони)
БОЛАЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

мактаб ўқувчиларининг қишки таътил кунларида
25 декабрдан 1993 йил 10 январгача

«ЦИРКДА АРЧА»
ҚОРБОБО ВА ҚОРҚИЗ ТАКЛИФ ЭТАДИ

Ўғил ва қиз болалар!!!

Катта цирк томошалари, ғаройиб саргузаштлар, масхарабозлар ва артистлар Сизларга мунтазир!

ТОМОШАЛАР: 25 декабрь соат 12, 14, 16.00 да;

26 декабрь соат 10, 12, 14, 16.00 да;

27 декабрь соат 10, 12, 14, 16.00 да;

28 ва 29 декабрь соат 12, 14, 16.00 да;

30 декабрь соат 16.00 да;

1 январь соат 10 ва 16.00 да;

1993 йил 2—8 январь кунлари соат 16.00 да;

1993 йил 9 ва 10 январда соат 10, 12, 14, 16.00 да бошланади.

Касса соат 10 дан 18.00 гача ишлайди.

Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда. Қишлоқ аҳолисининг талабномалари бўйича навбатдан ташқари хизмат кўрсатилади.

Олдиндан билет сотиш йўлга қўйилган.

Чипталар нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан сотилади.

Цирк фойесида шошилинч сураткашлик устахонаси ишлаб турибди.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-29-04.

Тошкент оқшоми

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона —32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаатчилик концернининг босмахонаси.

■ Нашр кўрсаткичи 64690 ■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.40. Буюртма Г — 518 ■ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10